

Bruksela, 4 maja 2018 r.
(OR. en)

5664/18

LIMITE

CORLX 39
CFSP/PESC 68
FIN 69
RELEX 376
CONUN 139
COARM 156

NOTA DO PUNKTU I/A

Od: Sekretariat Generalny Rady

Do: Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada

Dotyczy: Wytyczne w sprawie sankcji – uaktualnienie

1. 8 grudnia 2003 r. Rada zatwierdziła wytyczne w sprawie sankcji¹. 18 grudnia 2017 r. Rada przyjęła najnowszą zmienioną i uaktualnioną wersję tekstu przedmiotowych wytycznych².
2. 24 kwietnia 2018 r. Grupa Robocza Radców ds. Stosunków Zewnętrznych (sankcje) uzgodniła kolejne elementy dotyczące definicji „finansowania i pomocy finansowej”, które są zawarte w ust. 59a projektu skonsolidowanych wytycznych określonych w załączniku do niniejszej noty.
3. W związku z powyższym Komitet Stałych Przedstawicieli jest proszony o:
 - potwierdzenie porozumienia w sprawie projektu skonsolidowanych wytycznych w sprawie sankcji, w wersji przedstawionej w załączniku do niniejszej noty;
 - zalecenie przekazania projektu tych skonsolidowanych wytycznych Radzie do przyjęcia.

¹ Wytyczne w sprawie stosowania i oceniania środków ograniczających (sankcje) w ramach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa UE (dok. 15579/03).

² Dok. 15598/17.

**WYTYCZNE W SPRAWIE STOSOWANIA I OCENIANIA
ŚRODKÓW OGRANICZAJĄCYCH (SANKCJI) W RAMACH
WSPÓLNEJ POLITYKI ZAGRANICZNEJ I BEZPIECZEŃSTWA UE**

I. Wprowadzenie	4.
II. Zasady	5.
A. <u>Cele</u>	5.
B. <u>Kwestie prawne</u>	6.
C. <u>Środki ukierunkowane</u>	8.
D. <u>Wykaz osób i podmiotów, przeciwko którym skierowane są środki</u>	9.
E. <u>Wyłączenia</u>	12.
F. <u>Wymiana informacji i wymogi dotyczące sprawozdawczości</u>	13.
G. <u>Wygaśnięcie lub weryfikacja środków ograniczających</u>	14.
H. <u>Wprowadzanie w życie rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ</u>	16.
I. <u>Kompetencje</u>	18.
J. <u>Jurysdykcja</u>	19.
K. <u>Przestrzeganie przepisów</u>	20.
L. <u>Informowanie i komunikacja</u>	24.

III. Standardowe brzmienie aktów prawnych	Error! Bookmark not defined.
A. <u>Definicje</u>	Error! Bookmark not defined.
B. <u>Embarga na broń</u>	Error! Bookmark not defined.
C. <u>Ograniczenia w stosunku do sprzętu wykorzystywanego do represji wewnętrznych oraz ograniczenie innych szczególnych przywozów lub wywozów</u>	Error! Bookmark not defined.
D. <u>Ograniczenia dotyczące wjazdu (zakaz wydawania wizy/podróży)</u>	Error! Bookmark not defined.
E. <u>Ograniczenia finansowe</u>	Error! Bookmark not defined.
F. <u>Klauzula o braku odpowiedzialności</u>	40
G. <u>Klauzula o braku roszczeń</u>	41
H. <u>Jurysdykcja</u>	Error! Bookmark not defined.
I. <u>Naruszenia</u>	Error! Bookmark not defined.
J. <u>Wygaśnięcie/Weryfikacja</u>	Error! Bookmark not defined.
IV. Monitorowanie i ocena środków ograniczających	Error! Bookmark not defined.
ZAŁĄCZNIK I Zalecenia dotyczące metod działania przy wprowadzaniu autonomicznych sankcji UE	46
ZAŁĄCZNIK II Wykaz sprzętu, który może zostać wykorzystany do represji wewnętrznych	57

I. Wprowadzenie

1. Bogate doświadczenie Unii Europejskiej w opracowywaniu, wprowadzaniu w życie, egzekwowaniu i monitorowaniu środków ograniczających (sankcji) w ramach WPZiB³ pokazuje, że pożądana jest standaryzacja stosowania tych środków oraz pożądana jest usprawnienie metod ich stosowania. Wytyczne te⁴ dotyczą wielu kwestii ogólnych i przedstawiają standardowe brzmienie sformułowań i powszechnie stosowane definicje, które mogą być wykorzystane w aktach prawnych wprowadzających w życie środki ograniczające. Nie dotyczą one jednak procesu politycznego prowadzącego do podjęcia decyzji o nałożeniu lub uchyleniu takich środków ograniczających⁵.

Główne kroki prowadzące do przyjęcia unijnych autonomicznych środków ograniczających oraz odpowiednie role różnych podmiotów w tym procesie są przedstawione w zaleceniach dotyczących metod pracy odnoszących się do unijnych sankcji autonomicznych, które to zalecenia znajdują się w załączniku I do niniejszego dokumentu⁶.

Ponadto UE opracowała wzorcowe rozwiązania w zakresie skutecznego stosowania finansowych środków ograniczających⁷, w których podano zalecenia dotyczące skutecznego stosowania środków ograniczających zgodnie z obowiązującym prawodawstwem.

³ Zob. strona internetowa ESDZ zawierająca wykaz obowiązujących środków ograniczających http://eeas.europa.eu/cfsp/sanctions/index_en.htm

⁴ Pierwsza wersja wytycznych została przyjęta przez Radę w dniu 8 grudnia 2003 r. (dok. 15579/03); wersje zaktualizowane uzgodniono w dniach 1 grudnia 2005 r. (dok. 15114/05) i 22 grudnia 2009 r. (dok. 17464/09).

⁵ Jeżeli chodzi o aspekty polityki przypomina się, że w dniu 14 lipca 2004 r. Rada przyjęła podstawowe zasady w zakresie stosowania środków ograniczających (sankcji) (dok. 10198/1/04).

⁶ Dok. 18920/12.

⁷ Dok. 8666/1/2008 REV 1.

II. Zasady

A. Cele

2. W ramach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Rada może podjąć decyzję o nałożeniu środków ograniczających w stosunku do państw trzecich, podmiotów lub osób. Środki te muszą być zgodne z celami WPZiB zawartymi w art. 21 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE).
3. Pewne środki ograniczające nakładane są przez Radę podczas wprowadzania w życie rezolucji przyjętych przez Radę Bezpieczeństwa ONZ na mocy rozdziału VII karty NZ. W przypadku środków wdrażających rezolucje RB ONZ, akty prawne UE będą musiały być zgodne z tymi rezolucjami. Uznaje się jednak, że UE może podjąć decyzję o zastosowaniu surowszych środków. Gdy nie jest możliwe przyjęcie środków ograniczających za pośrednictwem ONZ, Unia Europejska powinna szukać dla swoich autonomicznych środków szerszego poparcia społeczności międzynarodowej.
4. Środki ograniczające nakładane są przez UE zasadniczo w celu doprowadzenia do zmiany w polityce lub działaniach państwa, części państwa, rządu, podmiotów lub osób, przeciwko którym skierowane są środki, zgodnie z celami ustalonymi w decyzji Rady z zakresu WPZiB. Odpowiednio, UE będzie dostosowywać środki ograniczające mając na uwadze ewolucję realizacji celów danej decyzji Rady z zakresu WPZiB. ^W miarę możliwości i zgodności z ogólną strategią Unii Europejskiej w stosunku do danego państwa trzeciego, akty prawne nakładające środki ograniczające mogą dotyczyć bodźców zachęcających do wprowadzania pożądanej zmiany polityki lub działalności. Istotne będzie dopilnowanie, by bodźce takie nie nagradzały nieprzestrzegania zaleceń. UE i jej państwa członkowskie powinny czynnie i systematycznie porozumiewać się na temat sankcji UE, także z państwem, wobec którego sankcje zastosowano, i z jego ludnością.

5. Cel każdego ze środków powinien być jasno określony i powinien być zgodny z ogólną strategią Unii w danej dziedzinie. Zarówno ogólna strategia jak i konkretny cel powinny zostać przywołane we wstępnych ustępach aktu prawnego Rady, poprzez który nakłada się dany środek ograniczający. Środki ograniczające nie są dyktowane względami ekonomicznymi. UE powinna starać się pilnować, by cele były zgodne z bardziej ogólnymi politykami i środkami regionalnymi UE i ONZ.
6. Akty prawne będą podlegać regularnej weryfikacji przeprowadzanej w celu oceny efektywności przyjętych środków ograniczających w osiąganiu określonych celów. Weryfikacja będzie przeprowadzana przez właściwe grupy robocze i komitety Rady, w stosownych przypadkach na podstawie sprawozdań szefów misji UE.

B. Kwestie prawne

7. Jak przedstawiono powyżej, Rada nakłada środki ograniczające w ramach WPZiB. Najpierw Rada przyjmuje decyzję z zakresu WPZiB na mocy art. 29 TUE. Środki przewidziane w tej decyzji Rady są wprowadzane w życie na szczeblu UE lub krajowym. Środki takie jak embargo na broń lub ograniczenia prawa wjazdu są wprowadzane w życie bezpośrednio przez państwa członkowskie, które są prawnie zobowiązane do działania zgodnie z decyzjami Rady z zakresu WPZiB. Pozostałe środki polegające na zerwaniu lub zredukowaniu w całości lub częściowo stosunków gospodarczych z państwem trzecim, w tym środki zamrażające fundusze i zasoby gospodarcze, są wprowadzane w życie w drodze rozporządzenia przyjmowanego przez Radę stanowiącą większość kwalifikowaną na podstawie wspólnego wniosku Wysokiego Przedstawiciela Unii ds. Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa oraz Komisji na podstawie art. 215 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Należy poinformować o tym Parlament Europejski. Rozporządzenia takie są wiążące i obowiązują bezpośrednio w całej UE; podlegają one także kontroli sądowej ze strony Trybunału Sprawiedliwości i Sądu w Luksemburgu. Decyzje Rady z zakresu WPZiB przewidujące środki ograniczające skierowane przeciwko osobom fizycznym i prawnym również podlegają kontroli sądowej.

8. Podczas nakładania środków ograniczających należy podać kontekst prawny tych środków. Oprócz odnośnych przepisów Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, kontekst ten może obejmować odesłania do rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ lub innych mających zastosowanie przepisów prawa międzynarodowego. Ze względów jasności i przejrzystości należy dołożyć starań, by przedstawić te odesłania w możliwie wyczerpujący sposób.
9. Wprowadzanie i stosowanie środków ograniczających musi być zawsze zgodne z prawem międzynarodowym. Muszą one szanować prawa człowieka i podstawowe wolności, w szczególności prawo do sprawiedliwego procesu sądowego oraz do skutecznych środków odwoławczych. Nałożone środki muszą być zawsze proporcjonalne do swoich celów.
10. Jak przedstawiono powyżej, środki ograniczające powinny w szczególności być opracowywane w kontekście zobowiązania UE na mocy art. 6 ust. 3 TUE do poszanowania podstawowych praw zagwarantowanych przez Europejską konwencję praw człowieka oraz wynikających z tradycji konstytucyjnych wspólnych dla państw członkowskich, takich jak ogólne zasady prawa Unii.
11. Środki ograniczające powinny także przestrzegać międzynarodowych zobowiązań Unii i jej państw członkowskich, w szczególności porozumień w ramach Światowej Organizacji Handlu (WTO). Jeżeli środki ograniczające wpływają na handel towarami i usługami z państwami trzecimi, stosuje się postanowienia Układu ogólnego w sprawie taryf celnych i handlu (GATT) oraz w sprawie handlu usługami (GATS). Art. XXI GATT zezwala na ograniczenia przywozu i wywozu, które są stosowane do broni i sprzętu wojskowego albo są nakładane w ramach wypełniania zobowiązań do utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa wynikających z Karty Narodów Zjednoczonych. Art. XIV bis GATS dopuszcza podobny wyjątek. Środki ograniczające handel, które nie mieszczą się w tych kategoriach, muszą spełniać warunki ustalone odpowiednio w art. XX GATT i art. XIV GATS oraz, w pewnych przypadkach, mogą być niezgodne z zasadami WTO.
12. Jeżeli środki UE są niezgodne z międzynarodowymi zobowiązaniami Unii lub jej państw członkowskich, może być konieczne opracowanie wspólnego podejścia w celu rozwiązania takich konfliktów.

C. Środki ukierunkowane

13. Przedsięwzięte środki powinny być skierowane przeciwko podmiotom określonym jako odpowiedzialne za polityki lub działania, które spowodowały podjęcie przez UE decyzji o nałożeniu środków ograniczających oraz przeciwko osobom i podmiotom korzystającym z tych polityk i działań i je wspierającym. Takie ukierunkowane środki są bardziej skuteczne niż środki ogólne i minimalizują niekorzystne skutki dla osób i podmiotów, które nie odpowiadają za te polityki lub działania.
14. Środki stosowane w konkretnej sytuacji będą się różnić w zależności od celów środków ograniczających i ich prawdopodobnej skuteczności w realizacji tych celów w konkretnych okolicznościach, co odzwierciedla ukierunkowane i zróżnicowane podejście UE. Obejmują one między innymi zamrożenie funduszy i zasobów gospodarczych, ograniczenia dotyczące wjazdu, embarga na broń, embarga na sprzęt, który mógłby zostać użyty w celu stosowania wewnętrznych represji, inne ograniczenia dotyczące wywozu, ograniczenia dotyczące przywozu oraz zakazy lotu. Stosowano także zakaz świadczenia usług finansowych, również w związku z zakazem wywozu niektórych wyrobów, oraz zakazy inwestowania. W związku z tym stosowano także zakazy lub środki odnoszące się do konkretnych sektorów, mające na celu niedopuszczenie do niewłaściwego wykorzystywania sprzętu, technologii lub oprogramowania do nadzorowania lub przechwytywania komunikacji internetowej lub innej.

D. Wykaz osób i podmiotów, przeciwko którym skierowane są środki

15. Wykaz osób i podmiotów, przeciwko którym skierowane są środki, musi szanować prawa podstawowe, co jest przewidziane w Traktacie o Unii Europejskiej. W szczególności należy zagwarantować osobom i podmiotom, które mają znaleźć się w wykazie, odpowiednie prawa procesowe w pełnej zgodności z orzecnictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej m.in. w związku z prawem do obrony i zasadą skutecznej ochrony prawnej.
16. Decyzja o poddaniu osoby lub podmiotu ukierunkowanym środkom ograniczającym musi być podjęta na podstawie jasnych kryteriów dostosowanych do poszczególnych przypadków, pozwalających określić, które osoby lub podmioty mogą być umieszczone w wykazie; kryteria te należy również stosować przy usuwaniu z wykazu. Te jasne kryteria zostaną wyszczególnione w akcie prawnym WPZiB. Dotyczy to w szczególności środków zamrażających fundusze i zasoby gospodarcze zarówno w przypadkach umieszczenia w wykazie osób w ramach środków skierowanych przeciwko państwu trzeciemu lub państwom trzecim jak i w przypadku, gdy środki skierowane są przeciwko poszczególnym osobom i podmiotom.
17. Do wniosków dotyczących umieszczenia w wykazie muszą być dołączone dokładne, aktualne i dające się obronić uzasadnienia. Do znajdujących się w załączniku I do niniejszego dokumentu metod pracy odnoszących się do autonomicznych sankcji UE wprowadzono zestaw zaleceń, obejmujących także kwestie powiadomienia i informowania o prawie do przedstawienia swoich poglądów, oraz kwestie praktyczne dotyczące umieszczania w wykazie i usuwania z niego.
18. Jeżeli decyzje Rady z zakresu WPZiB przewidują środki ograniczające skierowane nie tylko przeciwko osobom ponoszącym odpowiedzialność za pewne polityki lub działania, lecz także przeciwko ich rodzinom, środki te nie powinny z zasady być kierowane przeciwko ich dzieciom w wieku poniżej 18 lat.
19. Osoby, podmioty lub organizacje, przeciwko którym skierowane są sankcje finansowe, powinny być wyraźnie określone w załączniku, by zapewnić dokładne określenie zakresu zastosowania sankcji.

20. Dane identyfikacyjne mają kluczowe znaczenie dla zapewnienia, że ukierunkowane środki ograniczające nie będą dotyczyły osób ani podmiotów, przeciwko którym nie są skierowane, a w szczególności dla udzielania sektorowi prywatnemu pomocy w stosowaniu takich środków. Nie można wykluczyć przypadków niezamierzonego zamrożenia funduszy danej osoby lub wydania jej odmowy wjazdu w wyniku zbieżności danych identyfikacyjnych tej osoby i danych osoby wskazanej. Państwa członkowskie i Komisja powinny dysponować procedurami zapewniającymi konsekwencję w dokonywaniu ustaleń dotyczących rzekomego błędnego określenia tożsamości. Dokument UE dotyczący wzorcowych rozwiązań w zakresie skutecznego stosowania finansowych środków ograniczających⁸ podaje kilka odnośnych zaleceń.
21. W celu poprawy skuteczności środków ograniczających, podczas dokonywania identyfikacji powinna być dostępna możliwie największa liczba szczegółowych danych identyfikacyjnych, które należy opublikować w chwili przyjęcia środków ograniczających. Dane identyfikacyjne dotyczące osób i podmiotów powinny być w możliwie najwyższym stopniu znormalizowane. Jeżeli chodzi o umieszczone w wykazie osoby fizyczne, informacje powinny przede wszystkim obejmować imiona i nazwiska (w miarę dostępności także w języku oryginalnym) wraz z odpowiednią transliteracją przewidzianą w dokumentach podróży lub zgodną ze standardem Międzynarodowej Organizacji Lotnictwa Cywilnego (ICAO), pseudonimy, płeć, datę i miejsce urodzenia, obywatelstwo i obecny adres, numer identyfikacyjny lub numer paszportu. W przypadku grup, osób prawnych lub podmiotów powinno się dążyć do ujęcia w danych identyfikacyjnych w szczególności następujących informacji: pełnej nazwy, głównej siedziby, miejsca wpisu do rejestru, daty i numeru wpisu do rejestru. Do niniejszych wytycznych załączono standardowy wzór.
- 21a. W przypadku gdy podmioty gospodarcze lub inne dokonują kontroli w odniesieniu do środków polegających na zamrożeniu aktywów, informacje dotyczące pseudonimów zawarte w danych identyfikacyjnych mogłyby być brane pod uwagę w następujący sposób:
- (i) silne pseudonimy: wysokiej jakości pseudonimy uznane za mające duże znaczenie dla identyfikacji. Podmioty gospodarcze i inne powinny dokonywać kontroli z wykorzystaniem silnych pseudonimów;

⁸ Dok. 8666/1/08 REV 1.

(ii) słabe pseudonimy: niskiej jakości pseudonimy uznane za mające niewielkie znaczenie dla identyfikacji. Takie słabe pseudonimy używane są szczególnie, by pomóc podmiotom gospodarczymi i innym potwierdzać tożsamość osoby, przeciwko której skierowane są środki;

(iii) w przypadku braku wskazania, przedstawione pseudonimy należy uważać za silne.

Słabe pseudonimy uznaje się za mające niewielkie znaczenie dla identyfikacji, co może spowodować dużą liczbę przypadków nieprawidłowych trafień, jeżeli poszukiwanie jest prowadzone w komputerowym systemie kontroli. Słabe pseudonimy używane są szczególnie, by pomóc podmiotom gospodarczymi i innym potwierdzać tożsamość osoby, przeciwko której skierowane są środki.

W przypadku gdy rozróżnienie między słabym i silnym pseudonimem jest wprowadzone na poziomie ONZ, powinno się je odzwierciedlić w unijnych aktach prawnych. W przypadku unijnych wykazów autonomicznych kwalifikacja pseudonimów silnych i słabych powinna podlegać ocenie w każdym indywidualnym przypadku.

22. UE powinna dążyć we wszystkich przypadkach do dopilnowania, by dane identyfikacyjne posiadane w chwili umieszczenia danej osoby w wykazie były wystarczająco precyzyjne, aby pozwolić na jednoznaczną identyfikację osoby, przeciwko której skierowane są środki. Po wyznaczeniu osoby lub podmiotu, ich dane identyfikacyjne należy poddawać regularnej weryfikacji w celu ich uściślenia i rozszerzania, angażując w ten proces wszystkich tych, którzy mogą wnieść w niego wkład, w szczególności szefów misji UE w danym państwie trzecim, właściwe organy państw członkowskich oraz agencje i instytucje finansowe. Uaktualnienia wykazów z dodatkowymi danymi identyfikacyjnymi będą przyjmowane zgodnie z zapisem podstawowego aktu prawnego.

23. Jeżeli chodzi o środki nakładające ograniczenia na podróże, państwo członkowskie sprawujące prezydencję Rady UE w chwili przyjęcia aktu prawnego zawierającego wykazy będzie odpowiadać za wpisanie danych do SIS. Jeżeli to państwo członkowskie nie jest w stanie wpisać tych danych do SIS, ponieważ nie ma do niego dostępu lub nie stosuje tej części dorobku prawnego Schengen, wprowadzenie danych będzie należało do państwa członkowskiego sprawującego prezydencję w następnym półroczu. Państwo członkowskie, które dokonało wpisu, będzie także za ten wpis odpowiadało. Będzie odpowiadało w szczególności za wszelkie niezbędne aktualizacje, poprawki lub skreślenia dokonywane w dowolnej chwili⁹.
24. W celu udzielenia pomocy sektorowi prywatnemu w stosowaniu ograniczeń finansowych, w czerwcu 2004 r. Komisja uruchomiła stronę internetową, która zawiera między innymi skonsolidowany wykaz osób i podmiotów podlegających sankcjom finansowym oraz ogólny zarys obowiązujących środków ograniczających¹⁰.

E. Wyłączenia

25. Istotne jest, aby w ramach różnych stosowanych środków ograniczających akty prawne przewidujące ograniczenia finansowe, ograniczenia dotyczące wjazdu oraz inne środki ograniczające dopuszczały możliwość stosowania wyłączeń uwzględniających w szczególności podstawowe potrzeby osób, przeciwko którym środki te są skierowane, koszty sądowe, wydatki nadzwyczajne, jak również, w stosownych przypadkach, uwzględniające potrzeby humanitarne lub zobowiązania międzynarodowe, także jako państwo przyjmujące organizacji międzynarodowych lub OBWE .
26. Właściwe organy powinny przyznawać wyłączenia indywidualnie dla każdego przypadku, co pozwoli im ocenić interesy wszystkich stron oraz nałożyć takie warunki, które zapewnią, że wyłączenia nie będą stanowić przeszkody w realizacji celów środków ograniczających ani nie będą stwarzać możliwości ich ominięcia. Wyłączenia powinny być przyznawane na podstawie właściwych aktów prawnych. Jeżeli istnieją powody przyznania wyłączenia z jednego środka ograniczającego (np. ograniczeń finansowych), wyłączenie to nie uzasadnia automatycznie przyznania wyłączenia z innego środka (np. ograniczenia dotyczącego wjazdu), który dotyka zainteresowaną osobę lub podmiot (por. sekcja III: A, D i E).

⁹ Zob. dok. 8665/08.

¹⁰ http://eeas.europa.eu/cfsp/sanctions/index_en.htm

27. Jeżeli wniosek o zwolnienie lub udostępnienie funduszy i zasobów gospodarczych dotyczy działalności zabronionej na mocy danego aktu prawnego (a nie objętej klauzulą o uprzednich umowach lub podobnym przepisem zwalniającym), właściwy organ powinien wniosek odrzucić. Zasada ta obowiązuje także wtedy, gdy dany przepis o zwolnieniu nie przewiduje wyraźnie odmowy w takich sytuacjach.
28. W przypadkach gdy – w drodze wyjątku – fundusze lub zasoby gospodarcze można zwolnić, by umożliwić osobie, podmiotowi lub organowi podlegającym restrykcjom spełnienie obowiązku wynikającego z uprzednio zawartej umowy (zob. standardowe brzmienie w pkt 86), wyjątek taki obejmuje – w przypadkach, gdy zamrożenie aktywów dotyczy funduszy i zasobów gospodarczych należących do instytucji kredytowej lub finansowej – wypłatę środków finansowych z rachunków osób lub podmiotów niepodlegających restrykcjom prowadzonych w tej instytucji, o ile rachunek został otwarty przed dniem wskazania podlegającego restrykcjom podmiotu. Właściwe organy powinny działać według swojego uznania, tak by nakładać odpowiednie warunki, aby nie dopuścić do dalszego korzystania z rachunków w zwykły sposób.

F. Wymiana informacji i wymogi dotyczące sprawozdawczości

29. Każdy z właściwych organów państw członkowskich i Komisji ma do wykonania konkretne zadania związane z wprowadzeniem w życie i stosowaniem środków ograniczających. W celu zapewnienia spójnego stosowania takich środków, łącznie z przyznanymi zwolnieniami, niezbędna jest wymiana istotnych informacji pomiędzy wszystkimi zainteresowanymi stronami zgodnie z przepisami każdej decyzji z zakresu WPZiB i każdego rozporządzenia. Akty prawne UE powinny przewidywać taką wymianę. Państwa członkowskie proszone są o przekazanie ESDZ oraz Komisji danych zgromadzonych w trakcie stosowania tych wyłączeń, by polepszyć jakość identyfikatorów, o których mowa powyżej.

30. Gdy w rozporządzeniach dotyczących wprowadzania środków ograniczających stwierdza się, że konkretne zadania mają być wykonane przez właściwe organy państw członkowskich, organy wskazane przez każde państwo członkowskie jako właściwe zostają umieszczone w załączniku do danego rozporządzenia lub wskazane w sposób pośredni przez umieszczenie w załączniku do danego rozporządzenia stron internetowych każdego państwa członkowskiego, na których można znaleźć informacje o właściwych organach danego państwa.
- G. Wygaśnięcie lub weryfikacja środków ograniczających¹¹
31. Biorąc pod uwagę specyficzne cele każdego środka oraz wszelkie inne stosowne względy, Rada powinna dokonywać stałej weryfikacji sytuacji, jak również ustalać specyficzne weryfikacje w każdym przypadku zmiany kontekstu politycznego.
32. Regularne oceny sankcji dokonywane przez właściwe organy przygotowawcze Rady wspomagane w stosownych przypadkach przez ESDZ, Komisję i szefów misji, powinny umożliwić dostosowanie środków w miarę potrzeb i według ewolucji realizacji celów i skuteczności środków w tym względzie.
33. W stosownych przypadkach można określić w akcie prawnym konkretne kryteria, które muszą być spełnione, aby środki ograniczające mogły zostać uchylone, zwykle jednak wystarczające będzie właściwe zdefiniowanie konkretnego celu danego środka.
34. Jeżeli kryteria określone dla danego środka nie zostały spełnione lub jego konkretne cele nie zostały osiągnięte, środki ograniczające powinny być nadal stosowane, z wyjątkiem przypadków podjęcia przez Radę innej decyzji. Akt prawny z zakresu WPZiB powinien zatem mieć datę wygaśnięcia lub zawierać klauzulę przeglądu, zgodnie z decyzją Rady, aby dopilnować, by potrzeba przedłużenia środków ograniczających była omawiana w odpowiednim okresie. Data wygaśnięcia lub przeglądu mogłaby być ustalana z uwzględnieniem stosownych faktów i argumentów (np. daty przyszłych wyborów lub negocjacji pokojowych, które mogłyby doprowadzić do zmiany kontekstu politycznego).

¹¹ Punkty w tej sekcji głównie dotyczą autonomicznych sankcji nakładanych przez UE. Informacje o wprowadzaniu sankcji ustalonych przez ONZ znajdują się w sekcji H poniżej, zwłaszcza w punkcie 42.

35. Jeżeli akt prawny z zakresu WPZiB określa datę wygaśnięcia stosowania środków ograniczających, Rada powinna porozumieć się co do ich przedłużenia. Aby środki ograniczające były skuteczne, należy je uchylić wtedy, gdy zostaną zrealizowane ich cele. Termin stanowiłby zatem sposobność do dokonania weryfikacji systemu środków ograniczających oraz ocenienia, czy cele środków zostały osiągnięte.
36. Niemniej jednak w przypadkach, gdy akt prawny z zakresu WPZiB zawiera datę wygaśnięcia, należy zazwyczaj unikać podawania takiej daty w rozporządzeniu wprowadzającym w życie dany akt prawny z zakresu WPZiB:
- ponieważ rozporządzenia wprowadzające w życie akt prawny z zakresu WPZiB muszą być uchylane, jeżeli ten akt prawny z zakresu WPZiB przestaje obowiązywać¹². Rozporządzenia powinny być uchylane w tym samym czasie lub bezpośrednio po tym, gdy akt prawny z zakresu WPZiB przestanie obowiązywać. Jeżeli w wyjątkowych przypadkach rozporządzenie trzeba uchylić ze skutkiem wstecznym, pożądane jest, by okres ten był możliwie najkrótszy;
 - jeżeli następny akt prawny z zakresu WPZiB odnawia dane środki, zmieniając datę wygaśnięcia rozporządzenia lub przyjmując nowe zawierające te same przepisy prawne, stanowi on jedynie obciążenie administracyjne, czego należy unikać. W szczególności jeżeli decyzje o odnowieniu podejmowane są w ostatniej chwili, może nastąpić okres trwający do czasu dokonania zmiany lub przyjęcia rozporządzenia, kiedy środki nie obowiązują.
37. Dlatego lepiej jest, aby rozporządzenie pozostawało w mocy do czasu jego uchylecia. Ze względu na jasność i przejrzystość należy rozważyć przyjęcie tekstu skonsolidowanego¹³ w przypadkach, gdy dokonano przynajmniej trzykrotnej zmiany decyzji i rozporządzeń z zakresu WPZiB¹⁴.

¹² Zob. art. 215 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

¹³ Skutkiem przyjęcia skonsolidowanego tekstu byłoby ponowne uruchomienie biegu terminu na prawne zakwestionowanie tego aktu.

¹⁴ Biuro Publikacji regularnie wydaje w Dzienniku Urzędowym skonsolidowane wersje podstawowych aktów prawnych UE, w tym dotyczące środków ograniczających akty, do których dostęp można uzyskać za pośrednictwem strony Eur-Lex. Wersje te mają służyć do celów dokumentacji i nie posiadają żadnej wartości prawnej. Należy pamiętać, że motywy aktów zmieniających zazwyczaj nie są zamieszczane w wersjach skonsolidowanych.

H. Wprowadzanie w życie rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ

Nowe środki

38. Karta Narodów Zjednoczonych nadaje Radzie Bezpieczeństwa uprawnienia do podjęcia decyzji o środkach ograniczających wiążących dla wszystkich członków ONZ¹⁵, by zachować lub przywrócić międzynarodowy pokój i bezpieczeństwo. Istotne jest, aby UE możliwie najszybciej wprowadziła w życie takie środki ograniczające ONZ. Szybkość działania jest szczególnie ważna w przypadku zamrażania aktywów, ze względu na możliwość szybkiego przepływu środków. W takich przypadkach każde państwo członkowskie mogłoby rozważyć możliwość zastosowania tymczasowych krajowych środków finansowych. UE powinna dążyć do wprowadzenia w życie niezbędnych aktów prawnych bezzwłocznie, a najpóźniej w ciągu 30 dni od przyjęcia rezolucji RB ONZ. W przypadkach gdy wykazy wyznaczonych osób i podmiotów należy zaktualizować, by uwzględnić nowe wskazania ONZ, niezbędne zmiany aktów prawnych UE należy przyjąć z jak najmniejszym opóźnieniem.
39. Podczas negocjowania odnośnej rezolucji RB ONZ, zgodnie z art. 34 TUE państwa członkowskie UE wchodzące w skład Rady Bezpieczeństwa ONZ będą dążyć do zapewnienia uwzględnienia interesów i potrzeb UE w zakresie wprowadzania w życie środków w możliwie najszerszym zakresie oraz bez uszczerbku dla swoich zobowiązań wynikających z karty NZ.
40. Bieżąca procedura legislacyjna wymaga przyjęcia aktu prawnego z zakresu WPZiB oraz wykonawczego rozporządzenia Rady na podstawie Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, na podstawie wspólnego wniosku wystosowanego przez Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa oraz Komisję.

¹⁵ Zob. art. 25 i rozdział VII Karty NZ.

41. Aby umożliwić przedstawienie projektów aktów prawnych z zakresu WPZiB oraz wspólnych wniosków Wysokiego Przedstawiciela i Komisji dotyczących rozporządzeń Rady niezwłocznie po przyjęciu rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ, istotna jest sprawna wymiana informacji dotyczących projektów rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ. Podejście to powinno umożliwić Radzie przyjęcie aktu prawnego z zakresu WPZiB oraz rozporządzenia bez niepotrzebnej zwłoki, najlepiej jednocześnie lub z minimalnym odstępem czasu między nimi.
42. Standardowe brzmienie tekstów legislacyjnych będzie sprzyjać szybszemu stosowaniu środków ograniczających ONZ. Kiedy UE będzie wprowadzać w życie środki ograniczające ONZ, użycie standardowego brzmienia i wspólnych definicji będzie musiało być dostosowane do rezolucji RB ONZ.
43. W celu dostarczania misji UE w Nowym Jorku regularnych informacji dotyczących kwestii, które pojawiły się podczas wprowadzania w życie środków ograniczających ONZ w UE, misjom UE spotykającym się w Nowym Jorku w ramach koordynacji działań związanych z art. 34 przekazane zostaną notatki zawierające informacje zwrotne. Należy popierać prowadzenie regularnego dialogu między misjami UE w Brukseli i w Nowym Jorku oraz między instytucjami UE i ONZ, również za pośrednictwem wspólnych seminariów, tak by polepszyć postrzeganie istotnych kwestii. W tym względzie ważne jest rozprowadzanie w misjach UE w Brukseli sprawozdań z posiedzeń dotyczących sankcji, które odbywają się w Nowym Jorku w ramach koordynacji na mocy art. 34.
44. Z uwagi na wiążący charakter rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ skuteczne wprowadzanie w życie środków ONZ wymaga niezwłocznego działania legislacyjnego. Specyficzna sytuacja powstaje, kiedy Rada Bezpieczeństwa podejmuje decyzję o środkach, które wygasają w określonym terminie. W takiej sytuacji stosowanie daty wygaśnięcia w aktach prawnych UE nie jest właściwe, ponieważ Rada Bezpieczeństwa zazwyczaj poddaje dany środek weryfikacji tuż przed jego wygaśnięciem. Należy jednak zaznaczyć, że środki zostaną odpowiednio zmienione lub uchylone zgodnie z ustaleniami Rady Bezpieczeństwa.

Wygaśnięcie lub uchylenie środków

45. Jeżeli UE stosuje środki ograniczające jedynie wprowadzając w życie rezolucje Rady Bezpieczeństwa, nie jest właściwe, aby wykonawcze akty prawne nadal obowiązywały po podjęciu przez Radę Bezpieczeństwa decyzji o ich zniesieniu, zatem środki ograniczające należy uchylić z możliwie minimalnym opóźnieniem.

Wylączenia

46. Rezolucje RB ONZ podjęte na mocy rozdziału VII karty NZ są obowiązkowe zgodnie z prawem międzynarodowym. W przypadku zastosowania przez UE środków ograniczających ustanowionych przez Radę Bezpieczeństwa w rezolucji, uwzględnienie wyłączeń będzie możliwe wyłącznie wtedy, kiedy będą one zgodne z odnośną rezolucją. W tym kontekście istotny jest pkt 38 wraz z odniesieniem do wyłączeń ze względów humanitarnych w celu spełnienia podstawowych potrzeb osób, przeciwko którym skierowane są środki.

Sprawozdawczość

47. W przypadkach gdy rezolucje Rady Bezpieczeństwa ONZ przewidują obowiązek składania sprawozdań, mogłoby być także złożone wspólne sprawozdanie UE dla ONZ dotyczące środków zastosowanych na szczeblu UE. W takich przypadkach krajowe i wspólne sprawozdania wzajemnie uzupełniałyby się.

I. Kompetencje

48. Celem aktu prawnego z zakresu WPZiB jest stwierdzenie, które środki ograniczające uznawane są za niezbędne dla osiągnięcia jego celów i dostarczenia podstawy działań podejmowanych przez Unię Europejską w celu zerwania lub ograniczenia stosunków gospodarczych lub finansowych z danym państwem trzecim.

Unia może przyjąć prawne środki wykonawcze w drodze rozporządzenia opartego na art. 215 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. W przypadkach gdy Unia nie posiada kompetencji, przyjęcie niezbędnych aktów prawnych lub środków wykonawczych należy do każdego państwa członkowskiego.

49. W przypadku rozważania zastosowania środków ograniczających, w indywidualnych przypadkach należy przeprowadzić ocenę kompetencji Unii Europejskiej, uwzględniając uprawnienia przyznane Unii na mocy traktatów. W praktyce Rada zaznacza w akcie prawnym z zakresu WPZiB, że „wymagane jest dalsze działanie ze strony Unii w celu wprowadzenia w życie pewnych środków”, by umożliwić Wysokiemu Przedstawicielowi Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa oraz Komisji wystosowanie wniosku dotyczącego rozporządzenia wprowadzającego w życie środki będące w kompetencji Unii. Jeżeli zapewnienie terminowości wprowadzenia w życie wszystkich środków wymaga precyzji, akt z zakresu WPZiB powinien wyraźnie wskazywać sposób wprowadzania w życie każdego środka lub jego części.
50. Jeżeli Unia Europejska posiada niezbędne kompetencje do przyjęcia rozporządzenia wprowadzającego w życie środki ograniczające, przewiduje ono, że państwa członkowskie muszą stanowić przepisy dotyczące sankcji mających zastosowanie w przypadkach naruszenia przepisów tego rozporządzenia oraz stosować wszelkie niezbędne środki, aby zapewnić ich wykonanie.

J. Jurysdykcja

51. Środki ograniczające UE powinny obowiązywać wyłącznie w sytuacjach, w których istnieją powiązania z UE. Sytuacje te, wymienione w pkt 88 niniejszego dokumentu, obejmują terytorium Unii Europejskiej, statki powietrzne lub wodne należące do państw członkowskich, obywatele państw członkowskich, spółek i innych podmiotów założonych na podstawie prawa państw członkowskich lub wszelką działalność gospodarczą prowadzoną w całości lub w części na terenie Unii Europejskiej.
52. UE powstrzyma się od przyjmowania aktów prawnych mających zastosowanie ekstraterytorialne z naruszeniem prawa międzynarodowego. UE potępiła jako sprzeczne z prawem międzynarodowym ekstraterytorialne stosowanie ustawodawstwa państwa trzeciego nakładającego środki ograniczające do celów uregulowania działań osób fizycznych i prawnych znajdujących się pod jurysdykcją państw członkowskich Unii Europejskiej¹⁶.

¹⁶ Rozporządzenie (WE) nr 2271/96 i wspólne działanie 96/668/WPZiB z dnia 22 listopada 1996 r. zabezpieczające przed skutkami eksterytorialnego stosowania ustawodawstwa przyjętego przez państwo trzecie oraz działaniami opartymi na nim lub z niego wynikającymi (Dz.U. L 309 z 29.11.1996, s. 1 i 7).

K. Przestrzeganie przepisów

53. Państwa członkowskie powinny przyjąć odpowiednie środki, by zapewnić przestrzeganie środków ograniczających.
54. Podmiot umiejscowiony w państwie członkowskim UE nie może m.in. wykorzystywać kontrolowanej przez siebie spółki do obejścia zakazu – także wtedy, gdy spółka ta nie jest umiejscowiona w UE – ani nie może on wydawać poleceń w tym celu.
55. Uważa się za właściwe, by podmiot umiejscowiony w UE w stosownych przypadkach informował kontrolowane przez siebie spółki o nowych nałożonych przez UE środkach ograniczających, by można było w pełni uwzględnić te środki przy określaniu kierunków działalności gospodarczej.

I. **Własność i kontrola**

Własność

- 55a. Kryterium, które należy wziąć pod uwagę przy ocenie, czy osoba prawna lub podmiot jest własnością innej osoby lub podmiotu, jest posiadanie więcej niż 50% praw własności danego podmiotu lub posiadanie w nim udziału większościowego¹⁷. Jeśli to kryterium jest spełnione, uznaje się, że dana osoba prawna lub podmiot są własnością innej osoby lub podmiotu.

Kontrola

- 55b. Kryteria, które należy wziąć pod uwagę przy ocenie, czy osoba prawna lub podmiot jest kontrolowany przez inną osobę lub podmiot, samodzielnie lub zgodnie z umową zawartą z innym udziałowcem lub inną stroną trzecią, mogłyby obejmować m.in.¹⁸:

¹⁷ Kryterium zgodne z definicją zawartą w rozporządzeniu 2580/2001.

¹⁸ Kryteria zgodne z definicją zawartą w rozporządzeniu 2580/2001.

- a) posiadanie prawa lub korzystanie z uprawnienia do mianowania lub odwoływania większości członków organu administracyjnego, zarządzającego lub nadzorującego takiej osoby prawnej lub podmiotu;
- b) wyznaczanie, wyłącznie na podstawie wykonywania swoich praw głosu, większości członków organów administracyjnych, zarządzających lub nadzorujących osoby prawnej lub podmiotu, sprawujących swoją funkcję podczas bieżącego lub poprzedniego roku budżetowego;
- c) wyłączne kontrolowanie, zgodnie z umową zawartą z innymi udziałowcami lub członkami danej osoby prawnej lub podmiotu, większości praw głosu udziałowców lub członków tej osoby prawnej lub tego podmiotu;
- d) posiadanie prawa do wywierania dominującego wpływu na osobę prawną lub podmiot zgodnie z umową zawartą z tą osobą prawną lub podmiotem lub zgodnie z przepisem jej aktu założycielskiego lub umowy spółki, w przypadku gdy prawo regulujące działalność tej osoby prawnej lub podmiotu zezwala, aby podlegała ona takiej umowie lub takiemu przepisowi;
- e) posiadanie uprawnienia do wykonywania prawa do wywierania dominującego wpływu określonego w lit. d), nie będąc posiadaczem takiego prawa¹⁹;
- f) posiadanie prawa do korzystania z całości albo części aktywów osoby prawnej lub podmiotu;
- g) zarządzanie działalnością prowadzoną przez osobę prawną lub podmiot na jednolitych zasadach, publikując skonsolidowane sprawozdania finansowe;
- h) ponoszenie solidarnej odpowiedzialności za zobowiązania finansowe osoby prawnej lub podmiotu lub ich poręczanie.

Jeżeli którekolwiek z tych kryteriów jest spełnione, uznaje się, że dana osoba prawna lub podmiot są kontrolowane przez inną osobę lub podmiot, chyba że w indywidualnie rozpatrywanych przypadkach można ustalić, że sytuacja taka nie ma miejsca.

55c. Spełnienie powyższych kryteriów dotyczących własności lub kontroli może w indywidualnie rozpatrywanych przypadkach zostać odrzucone.

¹⁹ w tym, na przykład za pośrednictwem fikcyjnego przedsiębiorstwa.

II. Pośrednie udostępnianie środków finansowych lub zasobów gospodarczych wyznaczonym osobom i podmiotom

55d. Jeżeli ustalono własność lub kontrolę zgodnie z wymienionymi powyżej kryteriami, udostępnianie środków finansowych lub zasobów gospodarczych nieumieszczonym w wykazach osobom lub podmiotom, będącym własnością umieszczonych w wykazach osób lub podmiotów albo przez nie kontrolowanym, będzie zasadniczo uważane za udostępnianie tych środków lub zasobów w sposób pośredni osobom lub podmiotom umieszczonym w wykazach, chyba że będzie można racjonalnie ustalić w indywidualnych przypadkach, stosując podejście oparte na analizie ryzyka i uwzględniając wszelkie stosowne okoliczności łącznie z kryteriami podanymi poniżej, że odnośne środki finansowe lub zasoby gospodarcze nie będą wykorzystywane przez te osoby lub te podmioty ani na ich rzecz.

Kryteria, które należy wziąć pod uwagę, obejmują m.in.:

- a) datę i charakter powiązań umownych między danymi podmiotami (np. umów sprzedaży, kupna lub dystrybucji);
- b) znaczenie sektora działalności podmiotu nieumieszczonego w wykazach dla podmiotu umieszczonego w wykazach;
- c) cechy charakterystyczne udostępnianych środków finansowych lub zasobów gospodarczych, w tym ich potencjalne praktyczne wykorzystanie przez podmiot umieszczony w wykazie lub łatwość przekazania ich temu podmiotowi.
- d) Zasobu gospodarczego nie będzie uważać się za stanowiącego korzyść dla umieszczonych w wykazach osób lub podmiotów tylko dlatego, że jest on wykorzystywany przez tę osobę lub ten podmiot do wypracowania zysków, które mogą zostać częściowo przekazane umieszczonemu w wykazach udziałowcowi.

55e. Należy zauważyć, że pośrednie udostępnianie środków finansowych lub zasobów gospodarczych umieszczonym w wykazach osobom lub podmiotom może obejmować także udostępnianie tych aktywów osobom lub podmiotom niebędącym własnością podmiotów umieszczonych w wykazach ani przez te podmioty kontrolowanym.

III. Brak odpowiedzialności

55f. Powyższe elementy nie naruszają klauzul o braku odpowiedzialności znajdujących się w odnośnych aktach prawnych.

IV. Wymiana informacji

55g. Zgodnie z odpowiednimi rozporządzeniami UE²⁰ oraz w celu ułatwienia wykonania powyższych ocen, państwa członkowskie są zobowiązane na mocy prawa UE do wymieniać się stosownymi informacjami, którymi dysponują. W przypadku gdy właściwy organ państwa członkowskiego posiada informacje o tym, że nieumieszczone w wykazach osoby lub podmioty są własnością umieszczonych w wykazach osób lub podmiotów lub są kontrolowane przez takie osoby lub podmioty lub wszelkie informacje, które mogłyby mieć wpływ na skuteczne wprowadzanie w życie zakazu pośredniego udostępniania środków finansowych lub zasobów gospodarczych, takie państwo członkowskie powinno, zgodnie z prawem krajowym, dzielić się stosownymi informacjami z pozostałymi państwami członkowskimi i Komisją.

55h. Bez uszczerbku dla mających zastosowanie przepisów dotyczących sprawozdawczości, poufności i tajemnicy zawodowej, podmiot gospodarczy, który wie, że nieumieszczone w wykazach osoby lub podmioty są własnością umieszczonych w wykazach osób lub podmiotów lub są kontrolowane przez takie osoby lub podmioty, powinien – bezpośrednio lub za pośrednictwem danego państwa członkowskiego – poinformować o tym właściwy organ odpowiedniego państwa członkowskiego i Komisję.

V. Wnioski o umieszczenie w wykazach

55i. W stosownych przypadkach zainteresowane państwo członkowskie powinno również zaproponować umieszczenie w wykazach osoby prawnej lub podmiotu, które, zgodnie z ustaleniem, jest własnością umieszczonych już w wykazach osób lub podmiotów lub są kontrolowane przez taką osobę lub takie podmioty.

²⁰ Na przykład art. 40 i 44 rozporządzenia (UE) nr 267/2012 w sprawie środków ograniczających wobec Iranu oraz art. 29 i 30 rozporządzenia (UE) nr 36/2012 w sprawie środków ograniczających w związku z sytuacją w Syrii.

L. Informowanie i komunikacja

56. Skuteczność środków ograniczających UE wzrasta, gdy podobne środki przyjmą państwa trzecie. Zatem zasadniczo lepiej jest, by sankcje przyjmowane były w ramach ONZ. Gdy nie jest to możliwe, UE powinna ubiegać się o możliwie najszersze poparcie społeczności międzynarodowej, by wywierać nacisk na objęte sankcjami państwo.
57. Przyjmując autonomiczne sankcje, UE powinna poprzez informowanie czynnie starać się nawiązać współpracę z danymi państwami trzecimi oraz, w miarę możliwości, nakłonić je do przyjęcia podobnych środków w celu zminimalizowania efektu zamiany i wzmocnienia skutków środków ograniczających. W szczególności należy stale zwracać się do państw kandydujących o przyłączenie się do środków nakładanych przez UE. Oprócz tego kwestię jednolitej, spójnej i skutecznej interpretacji systemów sankcji ONZ należy regularnie uwzględniać w konsultacjach z kluczowymi partnerami. Delegatury UE powinny brać pełny udział w tym procesie.
58. UE i jej państwa członkowskie powinny czynnie i systematycznie porozumiewać się co do unijnych sankcji, by je wyeksponować i nie dopuścić do błędnego ich postrzegania, zwłaszcza ze strony miejscowej ludności cywilnej. Komunikacja taka zapewni także maksymalny wpływ polityczny tych środków. Wspólne przesłania należy omawiać na forum odnośnej geograficznej grupy roboczej w konsultacji z grupą roboczą RELEX, w odniesieniu do skutków prawnych, technicznych i horyzontalnych tych środków.

III. Standardowe brzmienie aktów prawnych

Standardowe brzmienie zamieszczone w niniejszym rozdziale powinno być stosowane do wszystkich aktów prawnych dotyczących środków ograniczających UE, z wyjątkiem przypadków, w których wymagane jest użycie innego brzmienia w celu właściwego wprowadzenia w życie rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ.

Standardowe przepisy dotyczące wyłączeń powinny, we właściwych przypadkach, zostać odpowiednio dostosowane.

A. Definicje

Do celów środków ograniczających UE stosuje się poniższe definicje. W razie konieczności opracowane zostaną dalsze definicje.

59. Pojęcie „*pomoc techniczna*” oznacza²¹:

wszelkie formy wsparcia technicznego związane z naprawami, rozbudową, produkcją, montażem, testowaniem, konserwacją lub jakąkolwiek inną usługą techniczną w postaci instrukcji, doradztwa, kształcenia, przekazywania praktycznej wiedzy lub umiejętności lub usług doradczych; pomoc techniczna obejmuje pomoc w formie ustnej.

59a. Pojęcie „*finansowanie i pomoc finansowa*” oznacza:

wszelkie działania, niezależnie od konkretnego sposobu, w ramach których dana osoba, podmiot lub organ, warunkowo lub bezwarunkowo, wypłaca lub zobowiązuje się wypłacać z własnych środków lub zasobów gospodarczych, w tym między innymi dotacji, pożyczek, gwarancji, gwarancji ubezpieczeniowych, obligacji, akredytyw, kredytów dostawcy, kredytów nabywcy, zaliczek importowych lub eksportowych oraz wszystkich rodzajów produktów ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych, w tym ubezpieczeń kredytów eksportowych. Płatności, a także warunki zapłaty uzgodnionej ceny za towar lub usługę, zgodnie ze zwykłą praktyką gospodarczą, nie stanowią finansowania ani pomocy finansowej.

²¹ Wspólne działanie 2000/401/WPZiB (Dz. U. L 159 z 30.6.2000, s. 216).

60. Na przestrzeni lat zlecano zamrażanie funduszy lub nakładano zakazy udostępniania funduszy osobom lub podmiotom znajdującym się w wykazie na podstawie następujących definicji:

„fundusz” oznacza aktywa finansowe i korzyści każdego rodzaju, w tym, ale nie wyłącznie:

a) środki pieniężne, czeki, roszczenia pieniężne, weksle, przekazy pieniężne i inne akty płatnicze;

b) depozyty w instytucjach finansowych lub innych podmiotach, salda rachunków, długi i zobowiązania dłużne;

c) znajdujące się w obrocie publicznym i prywatnym rynkowe papiery wartościowe i papiery dłużne, w tym akcje i udziały, certyfikaty papierów wartościowych, obligacje, weksle, poręczenia, skrypty dłużne i kontrakty pochodne;

d) odsetki, dywidendy lub inne przychody z aktywów lub wartości narosłych z aktywów lub wytworzonych przez nie;

e) kredyty, prawa do kompensat wzajemnych, gwarancje, gwarancje wykonania umowy lub innych zobowiązań finansowych;

f) akredytywy, konosamenty, listy zastawne;

g) dokumenty poświadczające zyski z funduszy lub zasobów finansowych;

„zamrażanie funduszy” oznacza uniemożliwienie jakiegokolwiek przeniesienia, przekazania, zmiany, użycia lub dostępu lub postępowania z funduszami w jakikolwiek sposób, który doprowadziłby do zmiany ich ilości, wartości, umiejscowienia, własności, posiadania, charakteru, miejsca przeznaczenia lub innej zmiany, która umożliwiałaby użycie funduszy, w tym zarządzanie portfelem.

61. Następujące definicje były i są używane przez Radę w odniesieniu do zamrażania zasobów gospodarczych i w stosownych przypadkach mogłyby być nadal stosowane w aktach prawnych UE.

„zasoby gospodarcze” oznaczają aktywa każdego rodzaju, zarówno materialne i niematerialne, ruchome i nieruchome, które nie są funduszami lecz mogące służyć do uzyskiwania funduszy, towarów lub usług.

„zamrażanie zasobów gospodarczych” oznacza uniemożliwianie wykorzystywania ich do uzyskiwania funduszy, towarów lub usług w jakikolwiek sposób, w tym, ale nie wyłącznie, poprzez ich sprzedaż, wynajem lub obciążanie hipoteką.

62. Pojęcie „*produkt podwójnego zastosowania*” oznacza:
produkty, włącznie z oprogramowaniem i technologią, które mogą być stosowane zarówno w celach cywilnych, jak i wojskowych,
*oraz obejmują wszystkie towary, które mogą być użyte zarówno w zastosowaniach niewybuchowych, jak i w jakikolwiek sposób do wspomagania wytwarzania broni jądrowej lub innych urządzeń do wybuchu jądrowego*²².

B. Embarga na broń

Sprzęt objęty embargiem

63. Istnieje potrzeba wprowadzenia jednolitego unijnego systemu kontroli, który byłby stosowany przy nakładaniu embarga na broń. Wspólne stanowisko 2008/944/WPZiB²³ przyjęte w dniu 8 grudnia 2008 r. definiuje kryteria, które państwa członkowskie stosują we własnych politykach kontroli eksportu broni. W tym celu w roku 2000 uzgodniono wspólny wykaz sprzętu wojskowego²⁴. O ile nie postanawia się szczegółowo inaczej, embarga na broń należy rozumieć jako obejmujące co najmniej wszystkie towary i technologie we wspólnym wykazie sprzętu wojskowego Unii Europejskiej.
64. Wspólny wykaz sprzętu wojskowego nie obejmuje produktów, które mogą być stosowane w celach zarówno cywilnych, jak i wojskowych. Wywóz takich produktów podwójnego zastosowania kontrolowany jest zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 428/2009²⁵. Rozporządzenie to przewiduje, że przy rozstrzyganiu w sprawie przyznania lub odmowy przyznania zezwolenia wywozowego państwa członkowskie będą uwzględniały między innymi swoje zobowiązania na mocy sankcji nałożonych w drodze aktu prawnego przyjętego przez Radę lub przez decyzję OBWE lub przez wiążącą rezolucję Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych.

²² Art. 2 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 428/2009 z dnia 5 maja 2009 r. (Dz.U. L 134 z 29.5.2009, s. 1).

²³ Dz.U. L 335 z 13.12.2008, s. 99.

²⁴ Wykaz załączony do deklaracji Rady z dnia 13 czerwca 2000 r. wydanej z okazji przyjęcia wspólnego wykazu sprzętu wojskowego objętego Kodeksem postępowania Unii Europejskiej w sprawie wywozu broni, Dz. U. C 191 z 8.7.2000. Zaktualizowana wersja wykazu, przyjęta przez Radę w dniu 27 lutego 2012 r., została opublikowana w Dz.U. C 85 z 22.3.2012, s. 1.

²⁵ Dz.U. L 134 z 29.5.2009, s. 1.

Właśnie ze względu na ich charakter (podwójne zastosowanie) niektóre towary umieszczone na liście mają całkowicie usankcjonowane zastosowania niemilitarne, np. produkty kryptograficzne stosowane w bankowości, sprzęt, który może być wykorzystywany w szpitalach, fabrykach, na uczelniach lub morskich polach wiertniczych. W tej sytuacji całkowity zakaz mógłby mieć skutki, które idą znacznie dalej niż pierwotny cel i mógłby być całkowicie niestosowny. Z tego powodu zakaz wywozu produktów podwójnego zastosowania, również w przypadkach, gdy byłyby one używane w celach cywilnych byłby prawdopodobnie w większości przypadków nieproporcjonalny, chyba że byłby stosowany z zastrzeżeniami i przewidywałby odpowiednie wyłączenia (po udowodnieniu usankcjonowanego celu niemilitarnego).

W przypadku gdy embargo na takie produkty zostaje mimo wszystko uznane za właściwe, akt prawny powinien przywoływać wspólny wykaz produktów podwójnego zastosowania załączony do rozporządzenia (WE) nr 428/2009.

65. Standardowe brzmienie przepisu nakładającego embargo na broń mogłoby być następujące:

Sprzedaż, dostawa, transfer lub wywóz uzbrojenia i wszelkich pokrewnych zapasów materiałowych, włącznie z bronią i amunicją, pojazdami wojskowymi, sprzętem wojskowym i paramilitarnym oraz częściami zapasowymi do wcześniej wymienionych sprzętów do (państwa) przez obywateli państw członkowskich lub z terytoriów państw członkowskich lub przy użyciu statków pływających pod ich banderą lub ich statków powietrznych są zakazane bez względu na to, czy pochodzą one z tych terytoriów.

Pomoc techniczna i inne usługi związane z działalnością wojskową.

66. W przypadku gdy Unia Europejska nakłada autonomiczne embargo na broń, w tym również na broń i amunicję, pojazdy wojskowe, sprzęt wojskowy i paramilitarny oraz części zapasowe do powyższego, należy z zasady przewidzieć również zakaz dostarczania pomocy technicznej związanej z tym sprzętem. Ponadto zakaz finansowania lub dostarczania pomocy finansowej na cele wywozu broni mógłby wzmocnić embargo na broń.

67. Standardowe brzmienie artykułu może być następujące:

DR + rozp.

Zakazuje się:

- a) *dostarczania pomocy technicznej, pośrednictwa²⁶ i innych usług związanych z działaniami wojskowymi oraz z dostarczaniem, produkcją, konserwacją i stosowaniem broni i wszelkich pokrewnych zapasów materiałowych, łącznie z bronią i amunicją, pojazdami wojskowymi, sprzętem wojskowym i paramilitarnym oraz częściami zapasowymi do powyższych, bezpośrednio lub pośrednio, jakiegokolwiek osobie fizycznej lub prawnej, podmiotowi lub organowi, lub do użycia w (państwie);*
- b) *dostarczania środków finansowych lub pomocy finansowej związanej z działaniami wojskowymi, w tym w szczególności dotacji, pożyczek i ubezpieczeń kredytów eksportowych, jak również ubezpieczenia i reasekuracji na potrzeby sprzedaży, dostaw, przekazywania lub wywozu broni i pokrewnych zapasów materiałowych lub udzielania związanej z tym pomocy technicznej i świadczenia innych usług bezpośrednio lub pośrednio na rzecz jakiegokolwiek osoby, podmiotu lub organu lub do użytku w (kraju);*
- c) *świadomego i celowego udziału w działaniach, których celem lub skutkiem jest obejście zakazów, o których mowa w lit. a) i b).*

Wyłączenia

68. Właściwe może być dopuszczenie wyłączeń z zakazu wywozu broni i pokrewnych zapasów materiałowych w celach humanitarnych, ponieważ w obszarach, w których miały miejsce konflikty, niektóre rodzaje sprzętu kontrolowanego mogą przyczynić się istotnie do zapewnienia bezpieczeństwa ludności cywilnej i do odbudowy gospodarki. Wyłączenia te powinny zasadniczo ograniczać się do nieśmiercionośnego sprzętu wojskowego i do wywozu odzieży ochronnej przeznaczonej do użytku osobistego. Mogą one obejmować sprzęt do usuwania min oraz, w odpowiednich przypadkach, zapasy materiałowe na potrzeby budowania instytucji.

²⁶ Wspólne stanowisko Rady 2003/468/WPZiB z dnia 23 czerwca 2003 r. w sprawie kontroli pośrednictwa w handlu bronią (Dz.U. L 156 z 25.6.2003, s. 79).

69. Pożądane jest, aby wyłączenia dotyczące wywozu nieśmiercionośnego sprzętu wojskowego, podobnie jak inne, rozpatrywane były indywidualnie dla każdego przypadku, z pełnym uwzględnieniem kryteriów ustalonych w kodeksie postępowania oraz innych tekstach i aktach prawnych UE. Państwa członkowskie będą wymagały odpowiednich zabezpieczeń przed nadużyciem takiego wywozu a także, w odpowiednich przypadkach, przepisów dotyczących ponownego przywozu takiego sprzętu.
70. Standardowe brzmienie przepisu ustanawiającego wyłączenia z zakazu wywozu broni i sprzętu z nią związanego może być następujące:

1. Artykuł ... nie ma zastosowania do:

- a) sprzedaży, dostawy, transferu lub wywozu nieśmiercionośnego sprzętu wojskowego, przeznaczonego wyłącznie do użytku w celach humanitarnych lub ochronnych lub do wykorzystania w ramach programów rozwoju instytucjonalnego ONZ i UE lub w ramach prowadzonych przez UE i ONZ operacji zarządzania kryzysowego;*
- b) sprzedaży, dostawy, transferu lub wywozu sprzętu i zapasów materiałowych przeznaczonych do użycia w ramach operacji usuwania min;*
- c) dostarczania finansowania i pomocy finansowej związanej z takim sprzętem lub takimi programami i operacjami,*
- d) świadczenia pomocy technicznej związanej z takim sprzętem lub takimi programami i operacjami,*

pod warunkiem, że taki wywóz został uprzednio zatwierdzony przez (właściwy organ).

71. W przypadku programów rozwoju instytucjonalnego ONZ lub UE lub operacji zarządzania kryzysowego prowadzonej przez UE lub ONZ, które wymagają również wywozu sprzętu śmiercionośnego, powyższy przepis należałoby uzupełnić dodając określenie „oraz zapasów materiałowych przeznaczonych do ...” w lit. a).

W odpowiednich przypadkach wyłączeniem, o którym mowa w lit. a), można objąć programy budowania instytucji i operacje zarządzania kryzysowego prowadzone przez organizacje na szczeblu regionalnym i subregionalnym.

W przypadku programów rozwoju instytucjonalnego prowadzonych przez ONZ, sprzedaż, dostawa, przekazanie lub wywóz takich zapasów materiałowych może być przedmiotem zgody właściwego Komitetu ONZ ds. sankcji.

72. Standardowe brzmienie przepisu w sprawie odzieży ochronnej może być następujące:

Artykuł ... nie ma zastosowania do odzieży ochronnej, włącznie z kamizelkami przeciwodłamkowymi i hełmami wojskowymi, czasowo wwożonej do (państwa), przez pracowników Organizacji Narodów Zjednoczonych, pracowników UE lub jej państw członkowskich, przedstawicieli mediów oraz pracowników zajmujących się pomocą humanitarną i rozwojem oraz związanych z nimi osób, wyłącznie dla ich własnego użytku.

- C. Ograniczenia w stosunku do sprzętu wykorzystywanego do represji wewnętrznych oraz ograniczenie innych szczególnych przywozów lub wywozów

73. Jeżeli u podstawy nałożenia środków ograniczających leży polityka represji wewnętrznych, właściwy jest zakaz wywozu i powiązanych usług, takich jak konserwacja i naprawy, w odniesieniu do niektórych rodzajów sprzętu. Akty prawne UE mogłyby odnosić się do uzgodnionego wykazu lub posługiwać się uzgodnionym wykazem do celów rozstrzygnięcia o embargu na wywóz przedmiotów, które mogłyby być wykorzystane do represji wewnętrznych. W załączeniu znajduje się wykaz, który – o ile Rada tak postanowi – definiuje zakres szczegółowych ograniczeń na sprzęt, który mógłby być wykorzystywany do celów represji wewnętrznych²⁷.

²⁷ Wykaz skupia się na przedmiotach, które mogłyby być wykorzystywane do celów represji wewnętrznych i które są bardzo zbliżone do przedmiotów znajdujących się we wspólnym wykazie sprzętu wojskowego Unii Europejskiej; nie obejmuje on przedmiotów wyszczególnionych we wspólnym wykazie sprzętu wojskowego Unii Europejskiej; nie obejmuje przedmiotów kontrolowanych przez rozporządzenie (WE) nr 1236/2005 („rozporządzenie przeciwko torturom”). W odniesieniu do problemów związanych ze zdefiniowaniem odpowiedniego rozgraniczenia między sprzętem kontrolowanym a sprzętem typowym dla zastosowań konsumenckich lub rekreacyjnych wykaz nie zawiera pozycji odnoszących się do towarów, które mogą być związane ze standardowymi działaniami konsumenckimi i rekreacyjnymi.

74. Standardowe brzmienie dotyczące ograniczeń na sprzęt wykorzystywany do represji wewnętrznych mogłoby być następujące:

Zakazuje się:

- a) bezpośredniej lub pośredniej sprzedaży, dostarczania, przekazywania lub wywozu sprzętu, który może być wykorzystany do celów represji wewnętrznych, wyszczególnionego w załączniku I, pochodzącego lub nie pochodzącego z Unii, jakiegokolwiek osobie fizycznej lub prawnej, podmiotowi lub organowi znajdującemu się w, lub do użytku w [nazwa państwa];*
- b) świadczenia, bezpośrednio lub pośrednio, pomocy technicznej związanej ze sprzętem, o którym mowa w lit. a), na rzecz jakiegokolwiek osoby fizycznej lub prawnej, podmiotu lub organu znajdującej się w, lub do użytku w [nazwa państwa];*
- c) bezpośredniego lub pośredniego dostarczania finansowania lub pomocy finansowej związanej ze sprzętem określonym w lit. a) jakiegokolwiek osobie fizycznej lub prawnej, podmiotowi lub organowi znajdującemu się w, lub w celu wykorzystania w [nazwa państwa];*
- d) świadomego i celowego udziału w działaniach, których celem lub skutkiem jest obejście zakazów, o których mowa w lit. a), b) lub c).*

75. Właściwe może być także nałożenie środków ograniczających w celu zapobiegania niewłaściwemu wykorzystywaniu sprzętu, technologii lub oprogramowania do nadzorowania i przechwytywania połączeń za pośrednictwem Internetu lub innych rodzajów łączności.

76. W ramach działań UE powstały inne wykazy, jak np. wykaz obejmujący ropę naftową i produkty ropopochodne²⁸. Powstające w przyszłości wykazy określające zakres szczegółowych systemów kontroli wywozu lub przywozu mogą stanowić użyteczny materiał referencyjny na potrzeby szczegółowych zakazów wywozu lub przywozu, gdyby konieczne okazało się wprowadzenie zakazu handlu konkretną kontrolowaną kategorią w stosunku do konkretnego państwa, aby umożliwić osiągnięcie celów WPZiB. Wykazy towarów podlegających konkretnym zakazom wywozu/przywozu można w miarę potrzeby określić z uwzględnieniem opisów wykorzystanych w rozporządzeniu Rady (EWG) nr 2658/87. Jeżeli nie jest to możliwe, to w stosownych przypadkach towary te można opisać w sposób umożliwiający korelację z opisami wykorzystanymi w rozporządzeniu Rady (EWG) nr 2658/87.

77. Wyłączenia z takich środków powinny być wystarczające, aby w odpowiednich przypadkach umożliwić akcje humanitarne i aby w pełni uwzględnić cel tych środków ograniczających.

D. Ograniczenia dotyczące wjazdu (zakaz wydawania wizy/podróży)

78. Niektóre akty prawne z zakresu WPZiB przewidują zakaz wjazdu dla konkretnych obywateli państw trzecich wymienionych w załączniku do danego aktu prawnego.

79. Rozporządzenie (WE) nr 539/2001 wymienia państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu²⁹. Obywatele państw trzecich wymienieni w decyzjach z zakresu WPZiB podlegający zakazowi wjazdu oraz ci, którzy wymagają wizy w celu wjazdu na terytorium UE, nie otrzymają wizy, jeżeli o nią wystąpią. W każdym razie należy im odmówić wjazdu, jeżeli pojawią się na granicy zewnętrznej. Jeżeli nie istnieje obowiązek wizowy lub jeżeli wydano wizę długoterminową lub zezwolenie na pobyt, ograniczenia dotyczące wjazdu mogą wymagać działania na szczeblu krajowym³⁰.

²⁸ Zob. załącznik I do rozporządzenia (WE) nr 1705/1998 (Dz.U. L 215 z 1.8.1998, s. 1).

²⁹ Dz.U. L 81 z 21.3.2001, s. 1. Wykaz kilkakrotnie zmieniano.

³⁰ Obecnie trwają dyskusje na temat utworzenia elektronicznego skonsolidowanego wykazu osób objętych zakazem podróży na terytorium UE.

80. Standardowe brzmienie artykułu dotyczącego zakazu wydawania wizy/podróży i wyłączeń z niego może być następujące:

1. *Państwa członkowskie przyjmują wszelkie niezbędne środki w celu zapobieżenia wejściu na ich terytoria lub tranzytowi przez ich terytoria osób wymienionych w załączniku, (wskazanie kryteriów/kategorii, jeżeli nie zostały uściślone w treści);*
2. *Ust. 1 nie będzie zobowiązywał państwa członkowskiego do odmowy swoim obywatelom wjazdu na swoje terytorium.*
3. *Postanowienia ust. 1 stosują się bez uszczerbku dla przypadków, gdy dane państwo członkowskie związane jest zobowiązaniem wynikającym z prawa międzynarodowego, a mianowicie:*
 - i) jako państwo przyjmujące międzynarodowej organizacji międzyrządowej;*
 - ii) jako państwo przyjmujące międzynarodowej konferencji zwołanej przez Organizację Narodów Zjednoczonych lub pod jej auspicjami; lub*
 - iii) na podstawie wielostronnej umowy przyznającej przywileje i immunitety; lub*
 - iv) zastosowanie ma Traktat pojednawczy (Traktat laterański) z 1929 r. zawarty między Stolicą Apostolską (Państwem Watykańskim) a Włochami.*
4. *Uważa się, że ust. 3 ma zastosowanie również w przypadkach, w których dane państwo członkowskie jest krajem przyjmującym Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE).*
5. *Rada jest odpowiednio powiadamiana o wszelkich przypadkach zastosowania przez dane państwo członkowskie wyłączenia na mocy ust. 3 lub 4.*
6. *Państwa członkowskie mogą zastosować wyłączenia ze środków nałożonych na podstawie ust.1 w przypadkach, gdy podróż jest uzasadniona pilną potrzebą humanitarną lub uczestnictwem w posiedzeniu międzyrządowym, włącznie z posiedzeniami popieranymi przez Unię Europejską lub których gospodarzem jest Unia Europejska lub dane państwo członkowskie sprawujące przewodnictwo w OBWE, gdzie prowadzony jest dialog polityczny bezpośrednio propagujący polityczne cele środków ograniczających, w tym demokrację, prawa człowieka i państwo prawa w (państwie).*

7. *Państwo członkowskie, które zamierza przyznać wyłączenia określone w ust. 6, powiadamia o tym na piśmie Radę. Wyłączenie uważa się za udzielone, chyba że jeden lub więcej członków Rady wniesie sprzeciw na piśmie w ciągu dwóch dni roboczych od otrzymania informacji o proponowanym wyłączeniu. W przypadku kiedy jeden lub kilku członków Rady zgłosi zastrzeżenie, Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, może postanowić o przyznaniu proponowanego wyłączenia.*
8. *W przypadkach gdzie zgodnie z ust. 3, 4, 6 i 7 dane państwo członkowskie zezwala na wejście na lub przejście przez swoje terytorium osobom wymienionym w załączniku, zezwolenie będzie ograniczone do celów, dla których zostało udzielone, i do osób, których ono dotyczy.*
81. Uznaje się, że w przypadku, gdy osoba podlega zarówno zamrożeniu aktywów jak i zakazowi podróży, otrzymuje zezwolenie udzielone przez dane państwo członkowskie na mocy ust. 3, 4, 6 i 7 powyższego standardowego artykułu, państwa członkowskie nie są zobowiązane do zajęcia funduszy przewożonych przez tę osobę, które są tej osobie w uzasadnionej wielkości potrzebne na cele wizyty, na którą otrzymała zezwolenie.
- E. Ograniczenia finansowe
82. Standardowe brzmienie dotyczące zamrażania funduszy na podstawie tekstu prawnego opartego na art. 215 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej może być następujące:
- Wszystkie fundusze i zasoby gospodarcze należące do, stanowiące własność, będące w posiadaniu lub pod kontrolą [poszczególnych członków rządu (państwa) i] jakiegokolwiek osoby fizycznej lub prawnej, podmiotu lub organu [związanego(-ej) z nimi]³¹ według wykazu z załącznika X zostają zamrożone.*
 - Żadne fundusze ani zasoby gospodarcze nie zostają udostępnione, bezpośrednio lub pośrednio³², osobom fizycznym lub prawnym, podmiotowi lub organowi wymienionym w załączniku X ani na ich rzecz.*

³¹ W niektórych przypadkach te części tekstu mogą nie mieć zastosowania (np. w przypadku środków skierowanych przeciw terrorystom).

³² Stwierdza się, że przedkładanie i przekazywanie niezbędnych dokumentów znajdującemu się w wykazie bankowi, by można je było ostatecznie przekazać osobie, podmiotowi lub organowi niewymienionemu w wykazie, by spowodować dopuszczalne płatności, nie stanowi udostępniania funduszy.

83. Standardowe brzmienie artykułu zawierającego wyłączenia z zamrażania funduszy i zakazu udostępniania funduszy lub zasobów gospodarczych może być następujące³³:

- 1. Na zasadzie odstępstwa od art.(zamrażanie funduszy i zasobów gospodarczych należących do wymienionych w wykazie osób i podmiotów) właściwe organy państw członkowskich, wyszczególnione na stronach internetowych wymienionych w załączniku Y, mogą zezwolić na uwolnienie określonych zamrożonych funduszy lub zasobów gospodarczych lub udostępnienie określonych funduszy lub zasobów gospodarczych na warunkach, jakie uznają za stosowne, po ustaleniu, że fundusze i zasoby gospodarcze, o których mowa, są:*
- a) konieczne, aby zaspokoić podstawowe potrzeby osób fizycznych lub prawnych, podmiotów lub organów wymienionych w załączniku X i członków rodzin takich osób fizycznych pozostających na ich utrzymaniu, między innymi na pokrycie płatności związanych z żywnością, czynszem lub kredytem hipotecznym, lekarstwami i leczeniem, podatkami, składkami ubezpieczeniowymi i opłatami za media,*
 - b) przeznaczone wyłącznie na pokrycie uzasadnionych kosztów honorariów oraz zwrotu poniesionych wydatków związanych ze świadczeniem usług prawniczych,*
 - c) przeznaczone wyłącznie na pokrycie kosztów lub opłat za obsługę w odniesieniu do przetrzymywania lub utrzymywania zamrożonych funduszy lub zasobów gospodarczych,*
 - d) niezbędne do pokrycia wydatków nadzwyczajnych, pod warunkiem że właściwy organ przekazał do wiadomości właściwych organów pozostałych państw członkowskich i Komisji uzasadnienie stosowności wydania specjalnego zezwolenia najpóźniej dwa tygodnie przed jego wydaniem,*

³³ W przypadku wykonywania obowiązkowych rezolucji RB ONZ (zob. pkt 44) istnieje możliwość, że brzmienie trzeba będzie dostosować.

- e) zostaną one wpłacone na rachunek lub wypłacone z rachunku misji dyplomatycznej lub konsularnej lub organizacji międzynarodowej posiadającej immunitet na mocy prawa międzynarodowego, o ile wpłaty te są przeznaczone na oficjalne cele misji dyplomatycznej lub konsularnej lub organizacji międzynarodowej³⁴,
- f) niezbędne do zapewnienia bezpieczeństwa ludzi lub ochrony środowiska.

Państwa członkowskie powiadamiają pozostałe państwa członkowskie i Komisję o wszelkich zezwoleniach udzielonych na podstawie niniejszego artykułu.

2. *Artykuł ... (zakaz udostępniania funduszy lub zasobów gospodarczych wymienionym w wykazie osobom i podmiotom) nie ma zastosowania do kwot dodanych do zamrożonych rachunków, takich jak:*
- a) *odsetki lub inne dochody należne od tych rachunków; lub*
 - b) *płatności należne z tytułu umów, porozumień lub zobowiązań, które powstały przed dniem, w którym rachunki te zaczęły podlegać przepisom niniejszej decyzji/niniejszego rozporządzenia lub*
 - c) *płatności należne z tytułu orzeczeń sądowych, decyzji administracyjnych lub arbitrażowych wydanych w państwie członkowskim UE lub podlegające egzekwowaniu w danym państwie członkowskim oraz*

pod warunkiem że wszelkie takie odsetki, inne dochody i płatności podlegają art. ... (zamrożenie funduszy i zasobów gospodarczych wymienionych osób i podmiotów).

³⁴ O ile środki ograniczające mogłyby mieć wpływ na korzystanie przez misje dyplomatyczne i członków ich personelu z przywilejów i immunitetów (zwłaszcza w przypadkach posiadania przez nich rachunków w bankach umieszczonych w wykazie) należy podjąć niezbędne kroki, by zagwarantować, aby misje te i ich personel nie doświadczały utrudnień w sprawowaniu oficjalnych funkcji zgodnie z art. 25 Konwencji wiedeńskiej o stosunkach dyplomatycznych z 1961 roku.

84. Standardowe brzmienie artykułu dotyczącego uznawania zamrożonych rachunków może być następujące:

Rozp.

Art. ... (zakaz udostępniania funduszy i zasobów gospodarczych osobom fizycznym lub prawnym, podmiotom lub organom wymienionym w wykazie) nie stanowi przeszkody dla uznawania zamrożonych rachunków przez instytucje finansowe lub kredytowe, które otrzymują fundusze przekazane przez osoby trzecie na rachunek wymienionej osoby, jednostki lub podmiotu, pod warunkiem że wszelkie kwoty dodane do takich rachunków zostaną również zamrożone. Instytucja finansowa lub kredytowa niezwłocznie informuje właściwe organy o takich transakcjach.

85. Standardowe brzmienie szczegółowego artykułu zawierającego wyłączenia z zamrożenia funduszy oraz zakazu udostępniania takich funduszy lub zasobów gospodarczych w przypadku gdy te fundusze lub zasoby gospodarcze są przedmiotem orzeczenia sądowego, decyzji administracyjnej lub arbitrażowej może być następujące:

W drodze odstępstwa od art. ... (zamrożenie funduszy i zasobów gospodarczych należących do wymienionych w wykazie osób fizycznych lub prawnych, podmiotów lub organów) właściwe organy państw członkowskich wymienione w załączniku Y mogą zezwolić na uwolnienie niektórych zamrożonych funduszy lub zasobów gospodarczych, jeśli spełnione są następujące warunki:

- a) fundusze lub zasoby gospodarcze są przedmiotem decyzji arbitrażowej wydanej przed dniem, w którym osoba fizyczna lub prawna, podmiot lub organ, o którym mowa w art. ... (zamrażanie środków finansowych i zasobów gospodarczych należących do wymienionych w wykazie osób fizycznych lub prawnych, podmiotów lub organów oraz zakaz udostępniania im tych środków finansowych i zasobów gospodarczych) został umieszczony w załączniku X lub orzeczenia sądowego lub decyzji administracyjnej wydanych w UE, lub orzeczenia sądowego możliwego do egzekwowania w danym państwie członkowskim przed tym dniem lub później;*
- b) fundusze lub zasoby finansowe będą wykorzystane wyłącznie w celu zaspokojenia roszczeń zabezpieczonych takim orzeczeniem lub decyzją lub uznanych w takim orzeczeniu lub decyzji, w granicach określonych przez obowiązujące przepisy ustawowe i wykonawcze regulujące prawa osób mających takie roszczenia;*
- c) decyzja lub orzeczenie nie zostało wydane na rzecz osoby, podmiotu lub organu wymienionych w załączniku X;*
- d) uznanie orzeczenia lub decyzji nie jest sprzeczne z porządkiem publicznym danego państwa członkowskiego.*

Właściwy organ powiadomi właściwe organy innych państw członkowskich i Komisję o wszelkich zezwoleniach udzielonych na podstawie niniejszego artykułu.

86. Standardowe brzmienie konkretnego artykułu zawierającego zwolnienie odnoszące się do uprzednio zawartych umów może być następujące:

Na zasadzie odstępstwa od art. ... (zamrażanie funduszy i zasobów gospodarczych należących do wymienionych w wykazie osób, podmiotów i organów) i pod warunkiem że płatność dokonywana przez osobę, podmiot lub organ wymieniony w załączniku X jest należna na mocy umowy lub porozumienia zawartego przez daną osobę, podmiot lub organ lub zobowiązania je obciążającego, zanim ta osoba, podmiot lub organ zostały wskazane, właściwe organy państw członkowskich, wskazane na stronach internetowych wymienionych w załączniku Y, mogą zezwolić, na warunkach, jakie uznają za stosowne, na uwolnienie niektórych zamrożonych funduszy lub zasobów gospodarczych, o ile właściwy organ ustalił, że:

- (i) fundusze lub zasoby gospodarcze zostaną wykorzystane do dokonania płatności przez osobę, podmiot lub organ wyszczególnione w załączniku X;*
- (ii) płatność ta nie narusza art. ... (zakaz udostępniania funduszy lub zasobów gospodarczych wymienionym w wykazie osobom, podmiotom i organom).*

Wariant 1 – Dane państwo członkowskie co najmniej [x tygodni] przed udzieleniem zezwolenia powiadamia pozostałe państwa członkowskie oraz Komisję o takim ustaleniu i o swoim zamiarze udzielenia zezwolenia.

Wariant 2 – Dane państwo członkowskie powiadamia w ciągu [x tygodni] pozostałe państwa członkowskie oraz Komisję o tym ustaleniu i o każdym udzielonym zezwoleniu.

Wariant 3 – Dane państwo członkowskie powiadamia co [x miesięcy] pozostałe państwa członkowskie oraz Komisję o tych ustaleniach oraz o liczbie i charakterze udzielonych zezwoleń.

87. Ewentualne brzmienie konkretnego artykułu zawierającego wyłączenie dla potrzeb humanitarnych, które wprowadzić należy wyłącznie wtedy, gdy uważa się to za uzasadnione faktycznymi okolicznościami dotyczącymi wskazanego państwa/reżimu, i które należy dostosowywać w miarę potrzeby:

W drodze odstępstwa od art. ... (zamrażanie funduszy i zasobów gospodarczych należących do wymienionych w wykazie osób i podmiotów) właściwe organy państw członkowskich określone na stronach internetowych wymienionych w załączniku ... mogą zezwolić na zwolnienie pewnych zamrożonych funduszy i zasobów gospodarczych na warunkach, jakie uznają za stosowne po ustaleniu, że przekazanie tych funduszy i zasobów gospodarczych jest niezbędne do celów humanitarnych takich jak przekazanie lub ułatwienie przekazania pomocy, w tym artykułów medycznych, żywności, wysyłania pracowników pomocy humanitarnej oraz związanej z tym pomocy lub ewakuacja z xxx.

Dane państwo członkowskie informuje pozostałe państwa członkowskie oraz Komisję o wszelkich zezwoleniach przyznanych na podstawie niniejszego artykułu, w terminie czterech tygodni od przyznania zezwolenia.

F. Klauzula o braku odpowiedzialności

Standardowe brzmienie konkretnego artykułu zawierającego klauzulę o braku odpowiedzialności:

- Osoby fizyczne lub prawne, podmioty lub organy, ich dyrektorzy lub pracownicy, którzy dokonują zamrożenia funduszy i zasobów gospodarczych lub odmawiają ich udostępnienia, w dobrej wierze i w oparciu o przekonanie, że działanie takie jest zgodne z niniejszym rozporządzeniem, nie ponoszą z tego tytułu żadnej odpowiedzialności, chyba że dowiedziono, że fundusze i zasoby gospodarcze zostały zamrożone lub zatrzymane na skutek niedbalstwa.*

2. *Działanie osób fizycznych lub prawnych, podmiotów lub organów nie stanowi podstawy żadnej odpowiedzialności z ich strony, jeżeli nie wiedziały one i nie miały uzasadnionego powodu do przypuszczenia, że ich działania mogą naruszyć zakazy przedstawione w niniejszym rozporządzeniu.*

G. Klauzula o braku roszczeń

Możliwe brzmienie konkretnego artykułu zawierającego klauzulę o braku roszczeń, którą należy dostosowywać w miarę potrzeby:

1. *Nie są zaspokajane żadne roszczenia w związku z jakąkolwiek umową lub transakcją, których wykonanie mogą zakłócić, bezpośrednio lub pośrednio, w całości lub części, środki nałożone niniejszym rozporządzeniem, w tym roszczenia odszkodowawcze lub wszelkie inne roszczenia tego rodzaju, takie jak roszczenia o odszkodowanie lub roszczenia wynikające z gwarancji, zwłaszcza roszczenia o przedłużenie zobowiązań, gwarancji lub listów gwarancyjnych, w szczególności gwarancji finansowych lub finansowych listów gwarancyjnych w jakiejkolwiek formie, albo wypłatę należności z ich tytułu – o ile zostały one wniesione przez:*
 - a) *wskazane osoby, podmioty lub organy wymienione w załącznikach X, Y lub Z;*
 - b) *każdą inną osobę, podmiot lub organ xxx, łącznie z xxx;*
 - c) *wszelkie osoby, podmioty lub organy działające za pośrednictwem lub w imieniu którejkolwiek z tych osób albo któregośkolwiek z tych podmiotów lub organów, o których mowa w lit. a) lub b).*
2. *We wszelkich postępowaniach zmierzających do zaspokojenia roszczenia ciężar dowodu, że zaspokojenie roszczenia nie jest zakazane przez ust. 1, spoczywa na osobie dochodzącej zaspokojenia tego roszczenia.*
3. *Niniejszy artykuł obowiązuje bez uszczerbku dla prawa osób, podmiotów i organów, o których mowa w ust. 1, do wystąpienia o sądową kontrolę legalności niewypełnienia zobowiązań umownych zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.*

H. Jurysdykcja

88. Standardowa klauzula ustalająca, w jakim stopniu powinno się stosować środki ograniczające w sytuacjach, gdy istnieją związki z UE i innymi członkami wspólnoty międzynarodowej mogłaby mieć następujące brzmienie:

Rozp.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się:

- a) na terytorium Unii, wraz z jej przestrzenią powietrzną;*
- b) na pokładzie jakiegokolwiek statku powietrznego lub statku podlegającego jurysdykcji danego państwa członkowskiego;*
- c) do wszelkich osób fizycznych w ramach lub poza terytorium Unii, będących obywatelami państw członkowskich;*
- d) do wszelkich osób prawnych, podmiotów lub organów w ramach lub poza terytorium Unii zarejestrowanych lub założonych na mocy prawa danego państwa członkowskiego;*
- e) do wszelkich osób prawnych, podmiotów lub organów w odniesieniu do wszelkich rodzajów działalności gospodarczej prowadzonej, w całości lub częściowo, na terytorium Unii.*

I. Naruszenia

89. Rozporządzenia nakładające środki ograniczające zawierają przepisy dotyczące sankcji stosowanych w przypadku naruszenia. Standardowe brzmienie w tej kwestii:

Rozp.

- 1. Państwa członkowskie stanowią przepisy dotyczące sankcji mających zastosowanie w przypadkach naruszenia przepisów niniejszego rozporządzenia oraz stosują wszelkie niezbędne środki, aby zapewnić ich wykonanie. Przewidziane sankcje muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.*

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji te zasady bezzwłocznie po wejściu w życie rozporządzenia i powiadamiają o wszelkich późniejszych zmianach.

90. Pożądane jest, aby środki ograniczające zostały wprowadzone w życie jak najszybciej. W tym celu państwa członkowskie dążą do ustanowienia przepisów, o których mowa w powyższym akapicie w terminie do 30 dni, zgodnie z ich odpowiednimi procedurami krajowymi. Państwa członkowskie mogą również rozważyć przyjęcie przepisów krajowych ustanawiających sankcje za naruszanie rozporządzeń nakładających środki ograniczające, które będą miały zastosowanie w przypadku niewykonania powyższego.

J. Wygaśnięcie/Weryfikacja

DR

91. Standardowe brzmienie klauzuli wygaśnięcia w przypadku sankcji autonomicznych nakładanych przez UE może być następujące:

Niniejsza decyzja obowiązuje w okresie ... Jest ona przedmiotem ciągłego przeglądu. Jest odnawiana lub zmieniana, w stosownych przypadkach, jeżeli Rada uzna, że cele decyzji nie zostały osiągnięte.

92. Standardowe brzmienie klauzuli weryfikacji w przypadku sankcji autonomicznych nakładanych przez UE może być następujące:

DR

Niniejsza decyzja podlega przeglądowi w ciągu ... po jej przyjęciu, a następnie co ... Zostanie uchylona, jeżeli Rada uzna, że jej cele zostały osiągnięte.

93. Standardowe brzmienie klauzuli zmiany/uchylenia w przypadku wprowadzania w życie rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ:

DR

Niniejsza decyzja zostaje zmieniona lub uchylona w miarę potrzeby zgodnie z ustaleniami dokonanymi przez Radę Bezpieczeństwa.

IV. Monitorowanie i ocena środków ograniczających

94. Skuteczność środków ograniczających stosowanych przez UE – jak również wiarygodność UE – zależy w dużym stopniu od wprowadzenia w życie i stosowania środków ograniczających niezwłocznie i bez wyjątków we wszystkich państwach członkowskich. Aby zapewnić należytą kontynuację działań następujących po decyzji UE odnośnie do nakładania środków ograniczających, powołano specjalny organ Rady w celu wymiany doświadczeń i opracowania dobrych wzorców w zakresie wprowadzania w życie i stosowania środków ograniczających. W związku z tym Grupa Robocza Radców ds. Stosunków Zewnętrznych odbywa regularne posiedzenia w specjalnym składzie ds. sankcji (RELEX/sankcje), posiłkując się w miarę potrzeby ekspertami ze stolic. Mandat składu ds. sankcji jest następujący³⁵:

- wymiana informacji i doświadczeń związanych z wprowadzaniem w życie konkretnych systemów środków ograniczających nakładanych przez UE;
- wkład w wypracowywanie wzorcowych rozwiązań przy wprowadzaniu w życie środków ograniczających przez państwa członkowskie;
- gromadzenie wszelkich dostępnych informacji dotyczących domniemanego obchodzenia środków ograniczających UE i innych sankcji międzynarodowych mających znaczenie dla UE przez państwa, osoby i podmioty, przeciwko którym środki te są skierowane;
- wymiana informacji i doświadczeń, również, w odpowiednich przypadkach, z państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi dotyczących wprowadzania w życie międzynarodowych systemów sankcji mających znaczenie dla UE;
- pomoc w ocenie wyników i trudności napotkanych we wprowadzaniu w życie systemów środków ograniczających;

³⁵ Mandat składu ds. sankcji jest zawarty w dok. 5603/04.

- wymiana poglądów odnośnie do sposobów i środków zapewniania skuteczności zarządzania systemami środków ograniczających, w tym również ich przepisów humanitarnych;
- analiza wszelkich istotnych kwestii technicznych związanych z wprowadzaniem w życie środków ograniczających UE.

Skład ds. sankcji wskazał zwłaszcza wzorcowe rozwiązania UE w zakresie skutecznego wprowadzania w życie finansowych środków ograniczających³⁶.

95. Zarówno akty prawne z zakresu WPZiB jak i rozporządzenia WE powinny przewidywać regularną sprawozdawczość dotyczącą wprowadzania w życie środków i działań wykonawczych podejmowanych przez państwa członkowskie w celu nadania skuteczności środkom ograniczającym. Monitorowanie na poziomie UE powinno umożliwić bardziej spójną ocenę tego, czy środki ograniczające mają wystarczające oddziaływanie, aby były skuteczne. Ma to wielkie znaczenie w przypadku środków autonomicznych, ponieważ stanowi podstawę podejmowania decyzji dotyczących potrzeby poprawienia tekstów prawnych a także, w pewnym zakresie, dotyczących celowości utrzymywania środków.

³⁶ Dok. 8666/1/2008 REV 1.

Zalecenia dotyczące metod działania przy wprowadzaniu autonomicznych sankcji UE

Środki ograniczające skierowane przeciwko państwom trzecim, osobom lub podmiotom stanowią podstawowe narzędzie polityki zagranicznej UE w realizacji jej celów zgodnie z zasadami wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa. Ogólnie biorąc, środki ograniczające nakłada się, by spowodować zmianę polityki lub działalności objętego nimi państwa, części państwa, rządu, podmiotów lub osób. Środki te mają charakter prewencyjny, nie mają charakteru karnego i powinny umożliwiać UE szybką reakcję na problemy i wydarzenia w dziedzinie polityki. Sankcje powinny być stosowane jako część zintegrowanego i kompleksowego podejścia politycznego obejmującego dialog polityczny, uzupełniające starania i instrumenty. UE i jej państwa członkowskie powinny czynnie i systematycznie porozumiewać się na temat sankcji UE, także z państwem, wobec którego sankcje zastosowano, i z jego ludnością.

Środki powinny być skierowane na polityki i sposoby ich prowadzenia oraz na osoby określone jako odpowiedzialne za polityki lub działania, które spowodowały decyzję UE o nałożeniu sankcji. Takie ukierunkowane środki powinny minimalizować niekorzystne skutki dla osób nieodpowiadających za te polityki i działania, zwłaszcza dla miejscowej ludności cywilnej, oraz dla legalnych działań prowadzonych w tym państwie lub z nim. W aktach prawnych należy wyraźnie określić cele polityczne i kryteria środków ograniczających. Umożliwi to UE określenie warunków dla zmiany lub zniesienia sankcji. Rodzaj środków będzie się różnić w zależności od ich celów oraz ich oczekiwanej skuteczności w realizacji tych celów w danych okolicznościach, odzwierciedlając ukierunkowane i zróżnicowane podejście UE.

Środki ograniczające muszą uwzględniać prawa człowieka i podstawowe wolności, zwłaszcza prawo do rzetelnego procesu sądowego i prawo do skutecznego środka odwoławczego, przy pełnym przestrzeganiu praktyki sądowej UE. Nałożone środki muszą być proporcjonalne do swoich celów.

Jednolita i konsekwentna interpretacja oraz skuteczna realizacja środków ograniczających są niezbędne do zapewnienia ich skuteczności w realizacji pożądanego celu politycznego.

Europejska Służba Działań Zewnętrznych (ESDZ) powinna odgrywać kluczową rolę w opracowywaniu i weryfikacji systemów sankcji oraz w programach informacyjnych i pomocowych towarzyszących tym sankcjom w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi, delegaturami UE i Komisją.

Wnioski o środki ograniczające

1. Wnioski dotyczące środków ograniczających, w tym propozycje umieszczenia w wykazach i usuwania z nich, dotyczące odnoszących się do konkretnego państwa autonomicznych sankcji UE, powinny być przedkładane przez państwa członkowskie lub ESDZ. Wnioski te powinny stanowić część szerszego podejścia politycznego uzgodnionego przez Radę. Zasadniczo powinny być rozpowszechniane przez grupę COREU i opatrzone odpowiednią klauzulą niejawności.
2. Następnie aspekty polityczne i szersze parametry wniosków powinny zostać omówione przez odnośną regionalną grupę roboczą wspomaganą przez ekspertów ds. sankcji z ESDZ oraz ekspertów z Komisji i Służby Prawnej Rady. W stosownych przypadkach Komitet Polityczny i Bezpieczeństwa omówi wnioski i wskaże grupom roboczym kierunki polityki, szczególnie dotyczące rodzajów środków wybranych do dalszego opracowania.
3. Szefowie misji zlokalizowanych w danych państwach będą proszeni o przedstawienie, w stosownych przypadkach, swojej opinii o wnioskach dotyczących środków ograniczających lub dodatkowych wyznaczeń. Również służby Komisji będą proszone o przedstawienie, w stosownych przypadkach, swojej opinii o konkretnych środkach, które mieściłyby się w kompetencjach Unii.
4. Wszystkie aspekty prawne, techniczne i horyzontalne proponowanych środków ograniczających powinny być omawiane na forum grupy RELEX. Wnioski dotyczące decyzji Rady wprowadzającej środki ograniczające oraz rozporządzenia Rady określającego konkretne środki mieszczące się w kompetencjach Unii będą poddawane pod dyskusję na forum grupy RELEX, odpowiednio przez ESDZ i Komisję. Najlepiej, by obydwie akty prawne zostały przekazane Coreperowi i przyjęte przez Radę jednocześnie, lub z minimalnym odstępem czasowym (opóźnieniem).

Wnioski o umieszczenie w wykazach

Identyfikatory

5. Wnioski o autonomiczne umieszczenie w wykazach powinny być wyraźne i jednoznaczne. W szczególności ich celem ma być zawarcie dostatecznej liczby szczegółów (identyfikatorów), tak by decyzja o umieszczeniu w wykazie – gdy już wejdzie w życie – mogła być skutecznie wykonywana przez podmioty gospodarcze i organy krajowe (np. banki, konsulaty). Informacje identyfikujące są także niezbędne, by dopilnować, aby środki ograniczające nie dotykały osób i podmiotów nimi nie objętych. Jeżeli chodzi o osoby fizyczne, informacja powinna obejmować w szczególności nazwiska (w miarę dostępności także w oryginalnym języku i z odpowiednią transliteracją), w tym pseudonimy, datę i miejsce urodzenia, obywatelstwo, numery paszportu i karty identyfikacyjnej, płeć, adres (jeśli jest znany), oraz funkcję lub zawód. Jeżeli chodzi o grupy, osoby prawne lub podmioty, informacje takie powinny zawierać nazwy, miejsce i datę rejestracji, numer rejestracji i miejsce prowadzenia działalności. Należy także podać datę wyznaczenia. W załączeniu znajduje się wzór.
6. Przekazanie takich identyfikatorów stanowi przede wszystkim odpowiedzialność przedstawiających wniosek. Inne delegacje powinny mieć udział w tym procesie. W stosownych przypadkach szefowie misji znajdujących się w danym(-ych) państwie (-ach) będą proszeni o przekazanie posiadanych informacji.

Uzasadnienie umieszczenia w wykazie

7. Wnioski dotyczące autonomicznego umieszczenia w wykazie powinny zawierać konkretne powody umieszczenia. Celem uzasadnień jest stwierdzenie w możliwie wyraźny sposób, dlaczego Rada uważa, w ramach swojego uznania, że dana osoba, grupa lub podmiot mieści się w kryteriach wyznaczenia określonych przez odnośny akt prawny, uwzględniając cele tych środków przedstawione w punktach wprowadzających.
8. Przedstawienie tych przyczyn stanowi głównie odpowiedzialność przedstawiających wniosek. Inne delegacje powinny mieć udział w tym procesie. W stosownych przypadkach szefowie misji znajdujących się w danym(-ych) państwie (-ach) będą proszeni o przekazanie posiadanych informacji.

9. Uzasadnienie umieszczenia w wykazie zostanie sfinalizowane przez grupę roboczą RELEX na podstawie kwestii omawianych na forum regionalnej grupy roboczej. W razie potrzeby RELEX może zwrócić się do regionalnej grupy roboczej o dodatkowe informacje, by dopilnować, aby umieszczenie w wykazie było zgodne z prawem i właściwie uzasadnione.
10. Zasadniczo uzasadnienia powinny być przedstawione w możliwie zwięzły sposób w osobnej rubryce w załączniku do aktu prawnego zawierającego wykaz osób, grup i podmiotów podlegających środkom ograniczającym. Ponieważ akt ten zostanie opublikowany w *Dzienniku Urzędowym*, uzasadnienia te powinny nadawać się do podania do wiadomości publicznej. W wyjątkowych przypadkach, gdy uważa się, że uzasadnienia umieszczenia w wykazie nie nadają się do publikacji ze względów prywatności i bezpieczeństwa, należy je przekazać danej osobie, grupie lub danemu podmiotowi.

Zawiadomienie o umieszczeniu w wykazie

11. Zawiadomienie o decyzji oraz uzasadnienie umieszczenia w wykazie odbywa się drogą listową (w stosownych przypadkach) lub za pośrednictwem ogłoszenia publikowanego w *Dzienniku Urzędowym* (seria C) w tym samym dniu co publikacja przedmiotowego aktu prawnego, z zaznaczeniem, że Rada przekaże uzasadnienie umieszczenia w wykazie na wniosek zainteresowanej strony. Wzór zawiadomienia znajduje się w załączeniu. W zawiadomieniu będzie się informować dane osoby, grupy i podmioty o ich prawie do przedstawienia uwag oraz do zwrócenia się o weryfikację decyzji podjętej przez Radę, jak również o przysługującym im prawie do zakwestionowania decyzji Rady przed Sądem UE zgodnie z odnośnymi przepisami Traktatów UE.

Obrady grupy roboczej

12. W miarę konieczności właściwa grupa robocza może być zasilona przez ekspertów z innych grup roboczych Rady.
13. Obrady grupy roboczej są poufne. Jest to szczególnie ważne w przypadkach, w których środki ograniczające pociągają za sobą zamrożenie aktywów. Należy podjąć właściwe kroki w celu zapewnienia poufności postępowania, zwłaszcza w odniesieniu do rozprowadzania wniosków.

14. Przewodniczący danej grupy roboczej będzie organizować posiedzenia w miarę potrzeby; po tym jak wnioski o umieszczenie w wykazie lub usunięcie z niego zostaną omówione na forum grupy roboczej, przewodniczący może ubiegać się o zatwierdzenie ich na szczeblu grupy roboczej z zastosowaniem procedury milczącej zgody. Delegacje powinny mieć dostateczną ilość czasu na przeanalizowanie tych wniosków przed ich omówieniem, mając na uwadze uzgodnione kwestie polityczne, które mogą wpływać na harmonogram dotyczący danego wniosku. Akty prawne dotyczące spraw pilnych mogą zostać przyjęte z zastosowaniem procedury pisemnej.

Weryfikacja środków

15. Weryfikacja autonomicznych środków UE lub środków UE będących dodatkiem do sankcji ONZ powinna odbywać się w regularnych odstępach czasu i zgodnie z przepisami odnośnych aktów prawnych. Regularne oceny systemów sankcji dokonywane przez odnośną grupę roboczą oraz RELEX przy wsparciu ESDZ, Komisji i szefów misji powinny umożliwić dostosowanie środków według potrzeb i zgodnie z rozwojem sytuacji w stosunku do wyrażonych celów oraz skuteczności środków w tym względzie.
16. Jednolita i konsekwentna interpretacja oraz skuteczna realizacja środków ograniczających są niezbędne do zapewnienia ich skuteczności w realizacji pożądanego celu politycznego. Państwa członkowskie informują się nawzajem o środkach przyjętych na mocy odnośnych aktów prawnych oraz przekazują sobie wszelkie inne pozostające w ich dyspozycji informacje związane z tymi aktami, zwłaszcza informacje dotyczące naruszeń oraz problemów z egzekwowaniem oraz orzeczeniami sądów krajowych. Informacje o rachunkach bankowych i zamrożonych kwotach także powinny być przekazywane zgodnie z odpowiednimi wymogami prawnymi. Oprócz tego państwa członkowskie informują się nawzajem o wszelkich odstępstwach udzielonych zgodnie z procedurami przewidzianymi w aktach prawnych. Komisja i ESDZ powinny brać pełny udział w tym procesie. Służba Prawna Rady powinna informować odnośną grupę roboczą oraz grupę roboczą RELEX o wszelkich odnośnych orzeczeniach sądów UE.
17. Państwa członkowskie i ich eksperci powinni korzystać z grupy roboczej RELEX w jej składzie dotyczącym sankcji oraz nieformalnego tzw. forum sankcji do rozwiązywania kwestii interpretacji i realizacji.

Rozpatrywanie wniosków o usunięcie z wykazu

18. Poszczególne wnioski o usunięcie z wykazu należy przetwarzać w chwili ich nadejścia zgodnie z obowiązującym aktem prawnym oraz dobrymi wzorcami UE w zakresie skutecznego wprowadzania w życie środków ograniczających³⁷.
19. Sekretariat Generalny Rady będzie pełnił rolę skrzynki pocztowej w odniesieniu do wniosków o usunięcie z wykazu. Wszelkie uwagi lub wnioski o ponowne rozpatrzenie umieszczenia w wykazie wraz z dokumentacją uzupełniającą należy przesłać na piśmie do Rady Unii Europejskiej zgodnie z procedurą weryfikacji przewidzianą w danym systemie sankcji oraz objaśnioną w ogłoszeniu opublikowanym w Dzienniku Urzędowym lub w piśmie powiadamiającym, gdy dostępny jest adres.
20. Gdy Sekretariat Rady otrzyma takie wnioski, przekaże je do właściwej regionalnej grupy roboczej do rozpatrzenia na podstawie wstępnej analizy opracowanej przez ESDZ i Służbę Praną Rady. Aspekty prawne, techniczne i horyzontalne wniosków o usunięcie z wykazu oraz odpowiedź UE zostaną omówione na forum grupy roboczej RELEX.

Informowanie i komunikacja

21. Skuteczność środków ograniczających UE jest bezpośrednio powiązana z przyjęciem podobnych środków przez państwa trzecie. Zatem zasadniczo lepiej jest, by sankcje przyjmowane były w ramach ONZ. Gdy nie jest to możliwe, należy ubiegać się o możliwie najszersze poparcie społeczności międzynarodowej, by wywierać nacisk na objęte sankcjami państwo.

³⁷ Punkt 17 w dok. 8666/1/08.

22. Przyjmując autonomiczne sankcje, UE powinna poprzez działania informacyjne czynnie starać się nawiązać współpracę z danymi państwami trzecimi oraz, w miarę możliwości, nakłonić je do przyjęcia podobnych środków w celu zminimalizowania efektu zamiany i wzmocnienia skutków środków ograniczających. W szczególności należy stale zwracać się do państw kandydujących o przyłączenie się do środków nakładanych przez UE. Oprócz tego kwestię jednolitej, spójnej i skutecznej interpretacji systemów sankcji ONZ należy regularnie uwzględniać w konsultacjach z kluczowymi partnerami. Delegatury UE powinny brać pełny udział w tym procesie.
23. UE i jej państwa członkowskie powinny czynnie i systematycznie porozumiewać się co do unijnych sankcji, by je wyeksponować i nie dopuścić do błędnego ich postrzegania, zwłaszcza ze strony miejscowej ludności cywilnej. Komunikacja taka zapewni także maksymalny wpływ polityczny tych środków. Wspólne przesłania należy omawiać na forum odnośnej geograficznej grupy roboczej w konsultacji z grupą roboczą RELEX, w odniesieniu do skutków prawnych, technicznych i horyzontalnych tych środków.
-

Wzory sporządzania wykazów osób, grup i podmiotów podlegających środkom ograniczającym

A. Schemat, który ma być stosowany jako wzór sporządzania wykazów osób podlegających środkom ograniczającym

Nazwisko, imię (w miarę dostępności także w języku oryginalnym i z odpowiednią transliteracją):

Pseudonim:

Data urodzenia:

Miejsce urodzenia (miasto, państwo):

Obywatelstwo:

Numer paszportu lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość (państwo, w którym dokument został wydany, data i miejsce wydania):

Płeć:

Adres (nr, ulica, kod pocztowy, miasto, państwo):

Stanowisko lub zawód.

Inne informacje (np. nazwisko ojca i matki, numer identyfikacji podatkowej, numer telefonu lub faksu):

B. Schemat, który ma być stosowany jako wzór sporządzania wykazów grup i podmiotów podlegających środkom ograniczającym

Nazwa:

Miejsce rejestracji:

Data rejestracji:

Nr rejestracji:

Główne miejsce działalności:

Inne informacje:

WZÓR OGŁOSZENIA

Rada Unii Europejskiej

Następujące informacje kierowane są do osób, grup i podmiotów figurujących w załączniku do decyzji Rady [numer] z dnia [data]³⁸.

Rada Unii Europejskiej ustaliła, że osoby, grupy i podmioty figurujące w wyżej wymienionym wykazie spełniają kryteria przedstawione w art. ... rozporządzenia Rady (WE) xxxx/200X z dd/mm/rr dotyczącego³⁹, zatem na mocy decyzji, o której mowa powyżej, zostały one umieszczone w załączniku XX do tego rozporządzenia. Rozporządzenie to przewiduje m.in. zamrożenie wszystkich funduszy, innych aktywów finansowych i zasobów gospodarczych należących do danej osoby, grupy lub danego podmiotu oraz nieudostępnianie im, pośrednio ani bezpośrednio, żadnych funduszy, aktywów finansowych ani zasobów gospodarczych.

Zwraca się uwagę zainteresowanych osób, grup i podmiotów na możliwość złożenia wniosku do właściwych organów w danym państwie członkowskim lub w danych państwach członkowskich wskazanych na stronach internetowych wymienionych w załączniku XX do wspomnianego rozporządzenia, po to aby otrzymać upoważnienie do użycia zamrożonych funduszy w celu zaspokojenia podstawowych potrzeb lub dokonania określonych płatności (por. art. XX wspomnianego rozporządzenia).

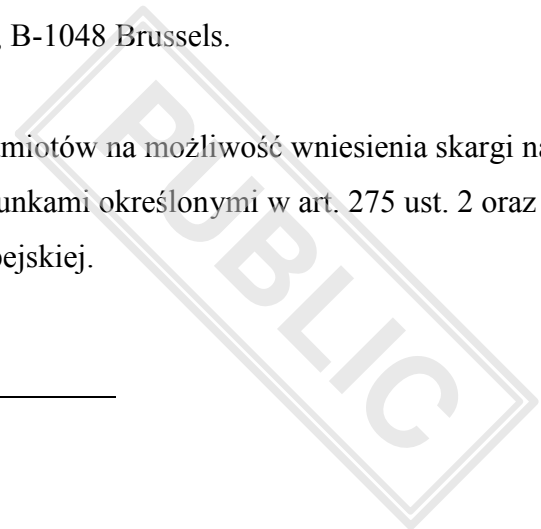
Zainteresowane osoby, grupy i podmioty mogą przedłożyć Radzie wniosek wraz z towarzyszącą dokumentacją o ponowne rozpatrzenie decyzji o umieszczeniu ich w wyżej wymienionym wykazie.

³⁸ Dz.U. L z [...], s. [...].

³⁹ Dz.U. L z [...], s. [...].

Wnioski takie należy przysłać na następujący adres: Council of the European Union, General Secretariat, DG C Coordination Unit, Rue de la Loi 175, B-1048 Brussels.

Zwraca się również uwagę zainteresowanych osób i podmiotów na możliwość wniesienia skargi na decyzję Rady do Sądu Unii Europejskiej, zgodnie z warunkami określonymi w art. 275 ust. 2 oraz art. 263 ust. 4 i 6 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Wykaz sprzętu, który może zostać wykorzystany do represji wewnętrznych

Sprzęt do celów represji wewnętrznych przewidziany w art. (X)

1. Broń palna, amunicja i powiązany sprzęt, takie jak:
 - 1.1. broń palna nieobjęta pozycjami ML1 i ML2 wspólnego wykazu uzbrojenia UE;
 - 1.2. amunicja przeznaczona specjalnie do broni palnej wymienionej w pkt 1.1 i specjalnie do niej zaprojektowane komponenty;
 - 1.3. celowniki do broni nieobjęte wspólnym wykazem uzbrojenia UE;
2. Bomby i granaty niekontrolowane na podstawie wspólnego wykazu uzbrojenia UE;
3. Następujące pojazdy:
 - 3.1. pojazdy wyposażone w armatki wodne, specjalnie zaprojektowane lub zmodyfikowane do celów tłumienia zamieszek;
 - 3.2. pojazdy specjalnie zaprojektowane lub zmodyfikowane tak, aby mogły służyć jako rażące prądem tarcze;
 - 3,.. pojazdy specjalnie zaprojektowane lub zmodyfikowane w celu usuwania barykad, również sprzęt budowlany wyposażony w elementy ochrony przed pociskami;

- 3.4. pojazdy specjalnie zaprojektowane do transportu lub transferu więźniów lub aresztantów;
- 3.5. pojazdy specjalnie zaprojektowane do rozmieszczania przenośnych zapór;
- 3.6. części pojazdów wyszczególnionych w pkt 3.1–3.5 specjalnie zaprojektowane do celów kontroli zamieszek.

Uwaga 1 Ta pozycja nie obejmuje pojazdów specjalnie zaprojektowanych do celów przeciwpożarowych.

Uwaga 2 Do celów pozycji 3.5 pojęcie „pojazdy” obejmuje przyczepy.

4. Materiały wybuchowe i powiązany z nimi sprzęt, jak następuje:
 - 4.1. Sprzęt i urządzenia specjalnie zaprojektowane do wywoływania eksplozji środkami elektrycznymi lub nieelektrycznymi, w tym: urządzenia zapłonowe, detonatory, zapalniki, pobudzacze, lont detonujący oraz specjalnie zaprojektowane do nich części; oprócz sprzętu i urządzeń zaprojektowanych do określonych celów komercyjnych, obejmujących uruchomienie lub zadziałanie poprzez eksplozję innych urządzeń, których funkcją nie jest wywołanie eksplozji (np. zasobniki poduszek powietrznych w samochodach, urządzenia uruchamiające instalacje przeciwpożarowe).
 - 4.2. Ładunki wybuchowe do cięcia liniowego nie objęte wspólnym wykazem uzbrojenia UE;
 - 4.3. Inne materiały wybuchowe nie objęte wspólnym wykazem uzbrojenia UE i powiązane z nimi substancje, jak następuje:
 - a. amatol;
 - b. nitroceluloza (zawierająca więcej niż 12,5% azotu);
 - c. nitroglikol;
 - d. czteroazotan pentaerytrytolu (PETN),
 - e. chlorek pikrylu;
 - f. 2,4,6-trinitrotoluen (TNT).

5. Sprzęt ochronny nie objęty pozycją ML 13 objęty wspólnym wykazem uzbrojenia UE, jak następuje:

5.1. Opancerzenie ciała wyposażone w elementy ochrony przed pociskami lub ranami kłutymi;

5.2. Hełmy wyposażone w elementy ochrony przed pociskami lub rozerwaniem, hełmy używane do ochrony w trakcie zamieszek, tarcze używane do ochrony w trakcie zamieszek oraz tarcze kuloodporne.

Uwaga Niniejsza pozycja nie obejmuje:

- sprzętu zaprojektowanego specjalnie do celów sportowych;
- sprzętu zaprojektowanego specjalnie do celów bezpieczeństwa pracy.

6. Symulatory, inne niż objęte pozycją ML 14 wspólnego wykazu uzbrojenia UE, przeznaczone do szkoleń w posługiwaniu się bronią palną oraz specjalnie do nich zaprojektowane oprogramowanie.

7. Sprzęt noktowizyjny i termowizyjny oraz wzmacniacze obrazu, inne niż objęte wspólnym wykazem uzbrojenia UE.

8. Drut ostrzowy.

9. Noże wojskowe, noże bojowe i bagnety z ostrzem o długości przekraczającej 10 cm.

10. Urządzenia produkcyjne zaprojektowane specjalnie na potrzeby produktów wyszczególnionych w niniejszym wykazie.

11. Specjalna technologia do opracowywania, produkcji i stosowania produktów wyszczególnionych w niniejszym wykazie.